

GOZDNO
GOSPODARSTVO
SLOVENJ GRADEC D.D.

Viharnik

16.1.2012

• Gozdarstvo • Kmetijstvo • Veterina • Čebelarstvo • Zdravstvo • Lesarstvo • Šparovni kotichek

Mi smo za les!

LESO
TEKA

Rezervni deli

Rezervni deli

• Praznujejo • To smo mi • Malha smeha • Razširimo obzorja • Spominjamo se jih

Listnica uredništva

Optimistično v leto 2012

Silvo Pritrznik, direktor GG Slovenj Gradec

Leto 2011 je bilo v slovenskem prostoru v gospodarskem in političnem pogledu negotovo, razmere pa se poslabšujejo tudi v mednarodnem politično demokratičnem okolju. Bilo je tudi leto še vedno trajajoče finančne krize in gospodarske recesije. V gospodarstvu je bilo in bo tudi v prihodnje težko zagotavljati likvidnost poslovanja, ki je posledica slabih poslovnih rezultatov in ovir pri pridobivanju virov financiranja. Premalo učinkovit trg dela, ki ga podpira

neučinkovita zakonodaja, je dodatna ovira za gospodarski razvoj. V zadnjem času je vse več medijsko negativnih pogledov na upravo, lastnike in vodje. Tako je vse težje zagotavljati dobro počutje tako zaposlenih kot delodajalca. Dobro počutje obeh pa je prav gotovo pogoj, da so odnosi v podjetju pozitivni, da je poslovanje podjetja trajno, stabilno in uspešno. Tudi trenutna politična negotovost nam ni v pomoč, saj se nujni zakonodajni ukrepi na področju gospodarstva in finančnega prestrukturiranja na nivoju države odmikajo in čas je tisti, ki v tem trenutku prav gotovo ni naš zaveznik.

GG Slovenj Gradec s povezanimi podjetji GG INPO, Smreka, Energetika in Koroške gradnje se v teh pogojih sooča s poslabšanjem likvidnostne situacije predvsem zaradi slabega poslovanja povezanih podjetij. Financiranje povezanih podjetij iz sredstev matičnega podjetja poslabšuje likvidnostno situacijo podjetja in otežuje delo z dobavitelji in finančnimi institucijami. Pred nami je obdobje, ko bodo vse dejavnosti v okviru podjetja in poslovanje posameznih povezanih podjetij odločilnega pomena za doseganje ciljev celotne skupine. V prihodnje nas čaka obdobje odrekanja in nenehnega izboljševanja poslovanja, ki zahteva znanje, vztrajnost, inovativnost, pripadnost podjetju, predvsem pa resnost ter delavnost vsakega posameznika.

Tudi v prihodnje bomo gradili na sinergijski povezanosti procesov gozdarstva, predelave lesa, gradbeništva, izdelave objektov iz lesenih konstrukcij in trgovine. V letu 2011 smo na osnovi programa razvoja predelave lesa in lesenih konstrukcij uspeli pri razpisu MG za gospodarska središča. S partnerji smo ustanovili konzorcijsko podjetje RACE KOGO, preko katerega bomo izvajali razvoj lesnopredelovalne industrije ter tako povečevali dodano vrednost lesu kot strateški surovini v Sloveniji. Razvijali bomo nove produkte in storitve pri izgradnji lesenih objektov ter povezali gospodarstvo z znanstveno-raziskovalnimi institucijami in javnimi zavodi. V okviru projektov bomo izdelali osnove za povečanje kapacitet in tehnološko posodobitev primarne predelave ter razvoj elementov za masivno leseno montažno gradnjo. Preko podjetja RACE KOGO bomo izvajali marketinške raziskave za nove produkte ter tržne analize in razvijali blagovno znamko LESOTEKA, preko katere bodo potekale maloprodajne, storitvene in izobraževalne dejavnosti v povezavi z osnovno strategijo skupine GG – MI SMO ZA LES.

Da smo na pravi poti, kaže dejstvo, da je v evropskem prostoru zaslediti vse večje zanimanje za lesene gradnje in da je v mesecu decembru 2011 slovenska vlada sprejela uredbo o zelenih javnih naročilih, ki predvideva 30 % delež lesa v javnih objektih, kar je za dejavnost in ciljno usmerjenost GG Slovenj Gradec razlog za optimizem v prihodnjem obdobju. Razveseljivo pa je tudi, da je obarvani Viharnik poleg promocije družbe GG Slovenj Gradec in gozdarstva postal vodilni mesečni informator koroškega podeželja.

Lastniki gozdov!

Potrebujete nekoga, da za vas izvede posek in spravilo lesa? Morda iščete nekoga, ki bi za vas prevzel celotno organizacijo od poseka do prodaje lesa ali pa ste morda razmišljali o prodaji lesa na panju?

Gozdno gospodarstvo Slovenj Gradec, d. d., v koroških gozdovih opravlja sečnjo in spravilo lesa ter vsa gozdnogojitvena in negovalna dela. Nadalje skrbi za načrtovanje gozdnih cest ter gradnjo gozdnih vlak in rekonstrukcijo starih vlak. Cilj podjetja na področju sečnje in spravila je postopno povečanje strojne sečnje s procesorsko tehnologijo na terenih, ki to omogočajo. Takšna tehnologija omogoča poleg varnega dela v gozdu in optimalnega krojenja lesa manjše poškodbe gozdnih tal in intenzivnejše izkoriščanje lesne biomase.

Gozdarske storitve:

- sečnja
- spravilo
- gojitvena dela
- prevoz lesa

Podjetje odlikujejo:

- kratek dobavni čas kot rezultat popolne prilagodljivosti proizvodnje zahtevam kupcev
- zadovoljitev vseh kupčevih potreb iz enega mesta
- dolgoletne izkušnje
- strokovni kader
- dobra tehnična opremljenost
- dobra prilagodljivost vsem terenskim razmeram
- možnost prevoza lesa do kupca

Odkup lesa

Od gozdnih posestnikov in drugih pravnih oseb odkupujemo vse vrste oblega lesa iglavcev in listavcev po konkurenčnih odkupnih pogojih.

Podjetje odlikujejo:

- konkurenčne cene
- poštena izmera lesa
- zanesljivo in hitro plačilo
- odkup vseh vrst sortimentov
- takojšen odvoz lesa

Kontakti:

Vodja gozdarstva: Ernest Ruter, tel. 041 742 154

Pomočnik vodje gozdarstva: Branko Arl, tel. 041 655 993

Vodja odkupa in odkup od pravnih oseb: Božo Vrhnjak, tel. 031 575 172

Odkupovalec na terenu Koroške: Robert Uršej, tel. 051 606 872

Zaključek leta in odprtje nove trgovine v Radljah ob Dravi

Alja Zorman

Foto: Drago Pogorevc

V decembru 2011 smo v družbi Gozdno gospodarstvo Slovenj Gradec skupaj s povezanimi družbami GG INPO, Smreka Gornji Grad, Energetika Biomasa in GLI v okviru zaključka obeležili odprtje nove trgovine v Radljah ob Dravi za zaposlene. Trgovina je skupaj z novo podobo dobila tudi novo ime Lesoteka, ki bo v prihodnje postalo prepoznavno kot nova blagovna znamka in skupno ime vsem trgovinam družbe v Slovenj Gradcu, Radljah, Levcu in na Ptuj.

Ob odprtju smo zaposleni prisluhnili uvodnemu pozdravu vodje trgovine Branetu Dolinšku in direktorju družbe GG Silvu Pritrzniku, ki sta skupaj slavnostno prerezala »smrečico« in na stečaj odprla vrata prvega lesenega poslovnega objekta v Sloveniji, zgrajenega po sistemu MHM. Sledila sta skupni ogled stavbe in pogostitev.

Kulturni program zaključka se je nadaljeval v Slovenj Gradcu z ogledom gledališke predstave, v kateri je nastopila naša sodelavka Dana Blatnik, in se zaključil z večerjo v Nami Novi. Po večerji se je s pesmijo Love me tender v odlični vokalni izvedbi glasbenega dueta Braneta Dolinška in Bojane Jordan ob spremljavalnih zvokih ansambla »En fajf bend« pričel še zabavni del programa, ki je trajal vse do zgodnjih jutranjih ur.

Direktor GG Silvo Pitrznik je skrit za smrečico prerezal »trak«

Zaključna prireditve ob mednarodnem letu gozdnarstva 2011 v Nazarjah

Marijan Denša, univ. dipl. inž. gozd.

ZGS, OE Nazarje

Leto 2011 je Organizacija združenih narodov razglasila za mednarodno leto gozdnarstva z geslom Gozdovi za ljudi. Zato so se povsod po svetu in tudi v Sloveniji preko leta vrstile različne prireditve, ki so opozarjale na velik pomen gozdnarstva in na njihovo ogroženost. Tudi na nazarskem gozdnogospodarskem območju je bilo tako. Tik pred iztekom leta, 20. decembra, smo gozdnarji v Domu kulture v Nazarjah pripravili še zadnje, zaključne prireditve.

Povabilu na »Sprehod skozi gozd«, kot se je imenovala prireditev, so se odzvali številni krajanje. Najprej so lahko prisluhnili posebej za to priložnost ustanovljenemu gozdnarjskemu pevskemu zboru. Gozdnarji ob kozarcu žlahtne kapljice radi zapojejo, seveda bolj za sebe, za svoje veselje. Tokrat pa so naši pevci zbrali moči in pogum za svoj prvi javni nastop. Občinstvo jih je za pogum in izvedbo nagradilo z bučnim aplavzom.

Nato je sledila majhna slovesnost. Občina Nazarje si že vrsto let aktivno prizadeva za razvoj gozdnarstva in lesarstva v Zgornji Savinjski dolini in širše. Ne nazadnje je kraj Nazarje, ki je sedaj občinsko središče, nastal zaradi razvoja lesne predelave v dolini. Pred

Utrinek s prireditve

drugo svetovno vojno Nazarje še ni bilo. V želji, da bi spodbudila opešano lesnopredelovalno panogo k sodelovanju za razvoj, občina Nazarje že nekaj let gosti tradicionalno vseslovensko Razvojno konferenco lesarjev. Pred desetimi leti je občina ustanovila Muzej gozdnarstva in lesarstva Vrbovec, ki zelo uspešno skrbi za bogato kulturno dediščino gozdnarstva in lesarstva v dolini ter za promocijo, izobraževanje in osveščanje na tem področju. Za uspešno delo in za dobro sodelovanje z Zavodom za gozdove Slovenije je vršilec dolžnosti direktorja Zavoda za gozdove Slovenije Jošt Jakša obema ustanovama podelil posebni priznanji.

Osrednji del prireditve je bila javna tribuna z naslovom »Gozd je veliko več«. Izhodiščna misel javne razprave je bila, da je gozd najprej ekosistem, življenjski prostor rastlin, živali in drugih živih bitij, npr. gob. Potem je

gozd tudi prostor sožitja in srečevanja številnih poti (rab) v njem. Lastnik gozda, gobar, lovec, umetnik, sprehajalec in vsi drugi koristniki, vsak ima na gozd svoj bolj ali manj poseben, specifičen pogled, ki je v veliki meri odvisen od tega, kaj od gozda potrebuje in pričakuje. Pri tem se poti teh obiskovalcev včasih tudi križajo. Vse te rabe lahko zagotavlja le naraven in ohranjen gozd, ki je načrtno in pravilno gospodarjen. Odnos do gozda in drugih souporabnikov gozdnega prostora so predstavili številni povabljeni govorniki,

predstavniki društev in tudi posamezniki. Sodelovali so predstavniki lokalne skupnosti, lovcev, čebelarjev, lastnikov gozdnarstva, planincev, kulturnikov, muzeja in seveda gozdnarjev. Predstavitve so bile zanimive za najširši krog občinstva, organizatorja in tudi sogovorce, saj so si govorniki na prijazen način izmenjali svoja na trenutke tudi različna stališča. Ocena organizatorjev je, da je bila javna tribuna dobra osnova za nadaljnje sodelovanje v dobrobit gozda in njegovih koristnikov. V sklopu zaključne prireditve smo izvedli tudi predavanje »Skozi gozd v gore« in razstavo posterjev ZGS, območne enote Nazarje na temo mednarodnega leta gozdnarstva 2011 ter priložnostno razstavo lovcev, čebelarjev, planincev, gozdnarjskega društva in Zavoda za gozdove Slovenije. Občina je poskrbela za prijazen pogostitev obiskovalcev razstave.

Naj lastniki gozda v krajevnih enotah OE Slovenj Gradec

Gorazd Mlinšek, univ. dipl. inž. gozd.
ZGS, OE Slovenj Gradec

Gozdnogospodarsko območje Slovenj Gradec je med 14 gozdnogospodarskimi območji v Sloveniji eno od najbolj gozdnatih. Strma pobočja Mislinjske, Dravske in Mežiške doline poraščajo in varujejo lepi in zelo bogati gozdovi. Lesne zaloge v teh gozdovih so med najvišjimi v Sloveniji. Zagotavljajo večnamensko vlogo tudi v prihodnosti. So rezultat več kot pol stoletja dolgega sonaravnega gospodarjenja. Lastniki so skozi rodove navezani na gozd in ta jim predstavlja materialno (ekonomsko) in socialno varnost.

Sodelovanje med lastniki gozdov in gozdarji je bilo in je v koroški regiji tradicionalno. Kljub gospodarskim in političnim pretresom prvi upoštevaljo strokovne nasvete javne gozdarske službe za načrtno večnamensko delo z zelenim bogastvom tudi danes. Med lastniki gozdov je veliko gospodarjev, ki si zaslužijo priznanje za vestno delo v gozdu in sodelovanje z gozdarji Zavoda za gozdove Slovenije (ZGS). V ZGS že trinajst let izbirajo najbolj skrbne lastnike gozdov v posameznih območnih enotah.

ZGS je 30. novembra 2011 najbolj prizadevnim in skrbnim območnim lastnikom in lastnici gozda podelil priznanja na svečani podelitvi v gostišču Prepah nedaleč od Novega mesta. Med njimi je bil tudi Maks Sušek, ki je bil kot zakoniti zastopnik Pahernikovih gozdov med šestimi v krajevnih enotah OE Slovenj Gradec izbranimi najbolj skrbnimi lastniki izbran za najbolj skrbnega lastnika in

gospodarja v slovenjgraškem gozdnogospodarskem območju. Priznanje si zaslužijo tudi ostali člani nagrajenih lastnikov gozdov in njihovi pomočniki, ki skupaj z njimi živijo in delajo v sožitju. Prav je, da jih predstavimo širši javnosti.

Maksa Suška so izbrali gozdarji za naj lastnika in gospodarja 2011 v Krajevni enoti Radlje (KE Radlje). Njega smo predstavili v prejšnji številki Viharnika.

V KE Mislinja si je z vestnim sodelovanjem z gozdarji in dolgoletnim delom v gozdu pridobil priznanje za najbolj skrbnega krajevnega lastnika gozda v lanskem letu Pavle Vogrin, p. d. Zilc. Do kmetije Zilc ni težko priti. Je le nekaj kilometrov oddaljena od Mislinje, stanovanjska hiša in hlev sta v neposredni bližini potoka Mislinja, gozda pa porašča levi breg Mislinjskega jarka. Do leta 1957 je bila mimo Zilca speljana železnica za prevoz lesa v dolino. Postaviti jo je dal gozdni posestnik Artur Perger. Pri Zilčevih se je ustavil tudi »pirkmandlc«, rudarski škrtat. Na mestu, kjer je klepal, je bila ruda. V bližini hiše je še danes viden rudarski rov. Zilčevo posestvo je veliko 32 ha, gozda je 23 ha. Na kmetiji se ukvarjajo z živinorejo, gozd jim je zelena banka. Gospodar Pavle je zelo navezan na gozd, že zelo mlad si je služil kruh kot gozdni delavec v mislinjskih gozdovih. Pridobljeno znanje je s pridom uporabil pri gospodarjenju v domačem gozdu. Ponosen je na negovan gozd, še posebno na svojo najdebelejšo debelo smreko »matico«. Vsa dela je v gozdu najprej izvajal sam, svoje bogato znanje pa je prenesel na vnuka Mateja, ki je zaposlen v gozdarstvu. Že kot otrok se je zgledoval po dedu in stalno ponavljal, da bo delal v gozdu. Pomaga mu tudi zet Hinko, ki mu kot orodjarju ni težko popraviti kakšne

okvare na traktorju in drugih strojih. Pavletu stojijo ob strani še tri ženske – njegova žena in gospodinja Frančiška, hči Mihaela in vnukinja Mojca. Frančiška rada peče domači kruh, te postreže z domačim sirom, lahko pa te tudi obleče, saj zelo rada plete. Puloverji in nogavice iz ovčje volne so zelo lepi in topli. Če pa vas zanima, zakaj je bolan vaš štirinožni prijatelj, se lahko pozanimajte pri Mateji, ki je doktorica veterinarske medicine. Pavle se zelo rad spominja težkega, a zanimivega dela v gozdu in sodelovanja z gozdarji. Z gozdarji so že od nekdaj zelo dobro sodelovali. Stalno poudarja, kako pomembna je nega v gozdu in da jo je potrebno znati pravilno izvajati. Z nepravilno in nepravočasno nego lahko povzročiš gozdu in sebi veliko škodo. S temi ugotovitvami se strinja tudi njihov revirni gozdar Jožef Preninger.

Jesenkove kmetije ne poznajo samo gozdarji in kmetijski strokovnjaki. Hribovsko kmetijo nad Pamečami radi obiščejo številni pohodniki in drugi ljubitelji narave. Z veseljem vas bo sprejel gospodar **Stanko Pečoler, v Krajevni enoti Slovenj Gradec najbolj skrben lastnik gozda v letu 2011.** Vesela vas bo tudi njegova žena Vanja, odlična gospodinja. Z zanimanjem si vas bo ogledala in vam prisluhnila 90-letna Stankova mama Antonija. V kolikor sta hčeri Barbara in Irena doma, saj sta obe študentki, vas bosta poleg mame v veliki kmečki sobi radi postregli z domačimi dobrotami. Gozdarji že zelo dolgo obiskujejo Jesenkove, pa ne zaradi dobre hrane in pijače. K sodelovanju jih veže služba, saj je Jesenkova posest med večjimi v območju. Velik del njihovega gozda je na zelo bogatih rastiščih. Morda ima kmetija, kjer živijo Pečolerji, ime po jesenu. Jesen je drevesna vrsta, ki raste na zelo bogatih rastiščih. Jesenkov gozd je odlično negovan. V gozdu izvaja sečnjo in negovalna dela Stanko ob pomoči pomočnika Maksa. Za delo v gozdu je Stanko zelo dobro opremljen. Izvaja tudi biomeliorativna dela, ki so zelo pomembna za biotsko pestrost. V Jesenkovem gozdu je še veliko starih debelih dreves. Imajo kar dve hišni drevesi – več kot 80 cm debelo bukev v gozdu in zelo debel rumeni dren ob domačem dvorišču. Veliko je tudi kvalitetnih dreves smreke, jelke in gorskega javorja. Lepa kvalitetna drevesa brez težav prodajo na licitaciji vrednejšega lesa. Da z nego in pravilno načrtovano sečnjo povečamo ekonomsko vrednost gozda, se v gozdu Jesenkovih lahko prepričamo tudi sami. Rezultati pravilnih ukrepov so vidni že na številnih gozdnogojitvenih objektih. V tem gozdu smo gozdarji izvajali številne delavnice in tečaje za gozdarske strokovnjake in lastnike gozdov iz gojenja in varstva gozdov ter gozdne tehnike.

Zilčeva kmetija v Mislinjskem jarku

K Pavletu Vogrinu sta prisedla za domačo mizo žena Frančiška in revirni gozdar Jožef Preninger

Tečajev in delavnic se udeležuje tudi Stanko, ki rad sodeluje tudi na strokovnih ekskurzijah. Za nabavo traktorja je pridobil finančna sredstva iz Programa za razvoj podeželja. In kakšen je Stankov odgovor na vprašanje, kakšno je sodelovanje gozdarske stroke z njim? Pravi, da so gozdarje vedno potrebovali, saj so jim znali vedno svetovati in pomagati. Danes ima veliko zaslug za dobra dela v Jesenkovemu gozdu, ki so izvedena v korist gozda in kmetije, poleg ostalih gozdarjev na slovenjegraški krajevni enoti tudi revirna gozdarka Verica Oder.

Pri Jesenku nad Pamečami

Stanko Pečoler v družbi dveh šefic – žene Vanje in revirne gozdarke Verice Oder

V KE Dravograd so gozdarji za najbolj skrbnega lastnika oz. lastnico izbrali Anamarijo Lužnic z Sv. Danijela nad Trbonjami. Je mlada lastnica kmetije Desetnik. Morda izhaja domače ime te kmetije še iz časov, ko so morali dajati dajatev za cerkev, imenovano desetina. Gozdarsko priznanje si je zaslužil tudi njen partner Rado, ki je gonilna sila pri gospodarjenju na kmetiji. Poleg Anamarije in Rada tam živijo in sodelujejo pri kmetovanju Anamarijini starši, Vera in Maks. Osnovna dejavnost na kmetiji je

živinoreja. Redijo več kot 100 bikov. Kmetija je velika 56 ha. V desetnikovem gozdu, ki obsega 34 ha, prevladujejo zelo bogata rastišča. Rado ob podpori Anamarije z veseljem izvaja dela v domačem gozdu, še posebno pa nego. Preko strojnega krožka pa pomaga tudi drugim kmetom pri delu v gozdu in baliranju trave. Anamarija je prevzela kmetijo od staršev kot mlada kmetica. Je tudi zaposlena za polovični delovni čas in je strokovnjakinja za vzorčenje mleka na kmetijah. Ob prevzetju kmetije je bilo potrebno zgraditi nov hlev. Takrat so posegli v gozd bolj močno. V gozdu, kjer v mladih razvojnih fazah prevladuje jelka, intenzivno izvajajo nego. V letu 2011 so izvedli čez 3 ha negovalnih del. Rezultati negovalnih ukrepov, s katerimi pomagamo naravi oblikovati vitalna in kvalitetna drevesa, so na bogatih rastiščih zelo hitro opazni. Anamarija in Rado izpolnjujeta znanje o gozdu in delu v njem na izobraževalnih aktivnostih, ki jih organizirajo gozdarji. Pri Desetniku so zelo zadovoljni z delom lokalnih gozdarjev, še posebno pa z revirnim gozdarjem Matevžem Petričem, ki rad prisluhne gospodarjema.

Območna enota Slovenj Gradec meji na Avstrijo, kjer prevladujejo zasebni gozdovi. Obmejna kmetija je tudi kmetija Bogl. Lastnik te kmetije je Marjan Podričnik, ki je prevzel kmetijo od očeta Avgusta. V najemu imajo tudi negozdne površine na kmetiji Podvop, od koder izhaja Marjanova mama. **Marjan Podričnik je bil v KE Prevalje izbran za najbolj skrbnega lastnika gozda v letu 2011.** Boglova kmetija je velika 25 ha, gozda je 13 ha. Gozdarskih del se je Marjan naučil predvsem od očeta, kasneje pa se je dodatno izobraževal na raznih tečajih in delavnicah. Marjanova mama Katarina kot dobra gospodinja v razne gospodinske aktivnosti z veseljem uvaja »ta mlado pri hiši« – Marjanovo spremljevalko Renato. Poskrbela pa je tudi za dobro vzgojo dveh hčera. Sonja se je priženila na kmetijo Blek na Suhem vrhu nad Prevaljami, Darinka pa živi v Avstriji in hodi v službo na Prevalje. Boglova posest spada med srednje velike kmetije, kakršne v današnjih kriznih časih ne dajejo zadosti dohodka za preživetje. Na takih kmetijah je potrebna dopolnilna dejavnost ali pa mora biti vsaj eden od družinskih članov redno zaposlen. Marjan je zaposlen v železarni na Ravnah na Koroškem. Na kmetiji mu je v veliko pomoč oče, pri večjih delih pa mu priskočijo na pomoč ostali člani družine. Osnovna dejavnost na kmetiji je živinoreja. Marjan zelo spoštuje gozd in delo v njem. Ostaja zvest načrtnemu delu v gozdu, strinja se z gozdarji, da je potrebno naravi in gozdu prisluhniti in delo prilagajati naravnim danostim. Na avstrijski strani mejijo Boglovi

Pogled na kmetijo Desetnik na Sv. Danijelu nad Trbonjami

Anamarija Lužnic in njen partner Rado (v sredini) zelo dobro sodelujeta z revirnim gozdarjem Matevžem Petričem in z Vladom Petričem

na gozdnega posestnika, ki je lastnik več kmetij v zaraščanju. Posek izvaja s strojno sečnjo. Marjan ni pristaš strojne sečnje, upošteva strokovna načela sonaravnega večnamenskega gospodarjenja v gozdu. O teh načelih in drugih načrtovanih ukrepih v gozdu z zanimanjem prisluhne revirnemu gozdarju Franju Šternu. Prevaljski naj lastnik gozda Marjan Podričnik je zelo zadovoljen z delom revirnega gozdarja in

Na Boglovi domačiji na Lokovici pri Prevaljah

drugih gozdarjev. Ti imajo vso evidenco o njihovem gozdu, stalno strokovno svetujejo in izvajajo razne oblike izobraževanja.

Boglovi za domačo mizo – od leve proti desni: Avgust Podričnik (oče Marjana Podričnika), Renata (Marjanova partnerica), Marjan Podričnik, revirni gozdar Franjo Štern in Katarina Podričnik (Marjanova mama)

Na gozdnato Šumahovo kmetijo v Podpeci postane pozoren vsak, ki se pelje iz Mežice v Črno na Koroškem. Pred Žerjavom na levem bregu Meže marsikdo občuduje slikovita strma skalnata pobočja,

Rok Praper skupaj z očetom Janezom in revirnim gozdarjem Janezom Kodelo

Sumahova kmetija je v neposredni bližini Žerjava in cerkve sv. Helene na Pikovem

Šumahove peči, ki se razprostirajo od Meže pa do Šumahovega vrha. Na 140 ha veliki posesti je kar 55 ha varovalnega gozda. Gospodarski gozd porašča pobočja v zgornjem delu posestva vse do Marholč. Na kmetiji že vrsto let gospodari Rok Praper. V gospodarjenje mu je kot mlademu gospodarju kmetijo predal njegov oče Janez. **Za skrbno delo z gozdom in vestno sodelovanje z javno gozdarsko službo je Rok Praper prejel priznanje od gozdarjev KE Črna.**

Na strmih pobočjih Šumahove posesti so pogoji za živinorejo zelo težavni, zato se je že Rokov oče odločil, da bo strme dele travnikov zagradil. V obori imajo danes 55 damjakov. Šumahova obora je druga najstarejša v gozdnogospodarskem območju Slovenj Gradec. Osnovna dejavnost pri Šumahu je gozdarstvo in ljudje so odvisni od gozda, ki pa je bil do leta 1991 zaradi škodljivih industrijskih plinov iz topilnice svinčene rude v Žerjavu zelo ogrožen. Šumahov gozd je med najbolj poškodovanimi v Zgornji Mežiški dolini. Posledice propadanja so na starem drevju opazne še danes. Rok je prevzel skrb za vsak del gozda po očetu, ki ga je že kot mladega fanta uvajal v gozdarska dela. Danes pa s pridom uporablja znanje o gozdnih ekosistemih in gozdarskem delu, ki ga je pridobil na srednji gozdarski šoli v

Postojni, v domačem gozdu. Znanje dopolnjuje na izobraževalnih delavnicah, tečajih in pri drugih aktivnostih, ki jih izvajajo gozdarji KE Črna. Rok pa ne ceni samo živega drevesa, lesu zna povečati vrednost z obdelavo. Tudi rezbarjenje je podedoval po očetu. Odločnost pa je prevzel po mami Mariji. Po Rokovih žilah se pretaka lovsko obarvana kri. Že vrsto let je aktiven lovec, gospodar v LD Peca-Mežica in predsednik finančne komisije pri Koroški lovski zvezi. Rok si je poleg domače hiše ustvaril prijetno bivališče, v kateri živi mlada družina. Rokova žena Danica je zobni tehnik, sin Luka je študent ekonomije, hči Helena pa študentka socialnega dela. Ob prejemu priznanja je Rok dejal: »Z ZGS že vseskozi skrbno sodelujem pri načrtovanju dela v gozdu in njegovem razvoju – tako sečnje, gozdnogojitvenih in varstvenih in drugih za gozd pomembnih del. Želim, da bi tako delali še naprej. Priznanje, ki sem ga dobil, je priznanje vseh nas, ki smo na kmetiji«. Z izrečenim se strinja tudi revirni gozdar Janez Kodela.

Vsem dobitnikom priznanj želimo gozdarji in gozdarke ZGS OE Slovenj Gradec še naprej veliko ustvarjalnosti in trdnega sodelovanja z gozdarsko stroko!

Pogled na šmohorsko cerkev s Paškega Kozjaka (foto: PJK)

Naj delavec Zavoda za gozdove Slovenj Gradec

Spec. Milan Tretjak, ZGS, vodja OE SG

Foto: Gorazd Mlinšek

Zavod za gozdove vsako leto izbira najprizadenejšega uslužbenca v Sloveniji. Izbor poteka po izbranih kriterijih, in sicer za centralno in vsako območno enoto posebej. V Slovenj Gradcu smo za leto 2011 izbrali Hinka Andrejca.

Hinko Andrejca je vodja odseka za gozdno tehniko vse od nastanka Zavoda za gozdove Slovenije, pred tem se je v Gozdnem gospodarstvu Slovenj Gradec ukvarjal z načrtovanjem in izgradnjo gozdnih prometnic. Načrtovanje letnega in zimskega vzdrževanja kar 1600 km gozdnih cest, kjer je na letnem nivoju porabljenih več kot 1.600.000 evrov, pa tako ali tako dokazuje izjemno velik obseg dela na tem področju. Ker občine, ki prispevajo več kot polovico zbranih finančnih sredstev, neprestano bdijo nad učinkovito porabo sredstev, ni potrebno posebej utemeljevati vestnega in strokovnega dela, ki zahteva

permanentno spremljanje porabe in ažurnost mesečnih situacij. Znanje in strokovnost pri njegovem delu se odražata skozi sistematičen in strateški pristop razvoja in načrtovanja omrežja gozdnih prometnic v območju.

Strategije razvoja strojne sečnje v Sloveniji nimamo, zato je izjemno pomemben inovativen prispevek racionalnega in kognitivnega uvajanja strojne sečnje v koroških gozdovih ter vsakoletna priprava programa sečenj v državnih gozdovih, kjer zaradi sistematičnega pristopa nikoli ni bilo bistvenih pripomb lastnika. Uspešnih realizacij Projektov razvoja podeželja si zaradi relativno velikega števila brez njegovega natančnega in sistematičnega pristopa ne znamo predstavljati. Hinko aktivno sodeluje pri različnih projektih, še posebej je potrebno izpostaviti izdelavo obsežnega in zahtevnega regijskega projekta Obnova gozdnih cest v Koroški regiji, ki je doživel izjemen odziv tako strokovne javnosti kot tudi širše družbene skupnosti. Njegova inventivnost se kaže tudi v aktivnem sodelovanju pri iskanju rešitev na nivoju celotnega ZGS, kjer je sodeloval v internih komisijah s ciljem iskanja rešitev za optimalno delo na področju gozdne tehnike. Samoiniciativno opravljanje dodatnih nalog je na naši območni enoti postalo kar navada, saj investicije in investicijsko

Hinko Andrejca

vzdrževanje vsa leta od nastanka ZGS potekajo z njegovo organizacijo in pod kontrolo njegovega natančnega očesa. Tudi vzdrževanje službenih vozil prepuščamo kar njegovi iznajdljivosti.

Njegov odnos do dela krasi tudi neverjetna vztrajnost pri iskanju rešitev, kar je posledica njegovega dolgoletnega treninga teka na smučeh, kjer v svoji kategoriji dosega še vedno zavidljive rezultate. Hinko je aktiven član Koroškega navtičnega društva, je pa tudi eden najboljših skiperjev na Koroškem, saj praktično vsakič zmagaja na letni klubski regati jadrnic na Jadranu.

Program razvoja podeželja – ukrep 122

Spec. Milan Tretjak, ZGS, vodja OE SG

S skupno površino 59.577 hektarov gozdov je gozdnatost v koroški pokrajini 68 % in je nad povprečjem Slovenije. Tipična poseljenost s celki je pogojevala veliko gostoto cestnega omrežja, ki koroške kmetije povezuje z dolino. V največji meri so to gozdne ceste, teh je 1645 kilometrov in več kot dve tretjini jih je javnega ali delno javnega značaja.

Odprtost z gozdnimi cestami je po strokovnih izhodiščih Zavoda za gozdove Slovenije blizu optimuma, le v Zgornji Mežiški dolini načrtujemo širjenje omrežja gozdnih cest. Primarnih gozdnih vlak, ki so namenjene strojnemu spravilu lesa, je v območju cca 2200 kilometrov. Za doseganje optimalne gostote bi potrebovali vsaj 20 % več gozdnih vlak, potrebe so v višjih še zaprtih predelih, kjer

žičničarsko spravilo ni nujno potrebno, so pa z vlakami prav tako podhranjene predvsem višje lege gozdov v Mežiški dolini.

Program razvoja podeželja – ukrep 122 je namenjen povečanju gospodarske vrednosti gozdov, zato je predmet javnega razpisa sofinanciranje v izgradnjo gozdnih prometnic in nabavo nove mehanizacije ter opreme. Razpis je namenjen tako fizičnim kot pravnim osebam in občinam, odprt je od 31. 12. 2011 do 29. 2. 2012, velja pa za lastnike gozdov v zasebni lasti (ne velja za državne gozdove). Razpis je potrebno oddati v elektronski obliki, zato je smiselno, da se zainteresirani zglasijo na pristojni Krajevni enoti Zavoda za gozdove. Pogoji za pridobitev sredstev ob oddaji vloge so natančno opisani na spletni strani Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Pogoji za namen A (prometnice - gozdne ceste in gozdne vlake) so: lastništvo najmanj 0,5 ha gozda, minimalna količina območja odpiranja gozda, priloženi elaborati, soglasja, dovoljenja, pri cestah

Žičničarsko spravilo (foto: arhiv ZGS)

gradbeni nadzor, projektna dokumentacija itd. Veliko nalogo je pri izdelavi elaboratov in trasiranja ničelnice opravil Zavod za gozdove Slovenije, ki izdelava tudi izračun o zmanjšanju stroškov gospodarjenja.

Pogoji za namen B (oprema, mehanizacija) so med drugimi za fizične osebe potrdilo o opravljenem tečaju varnega dela ali druga ustrezna dokazila (potrdila ZGS, KG zbornice, SGLŠ Postojna itd.), posest, večja od 10 ha ali posest od 0,5 do 10 ha in v letu

Nadaljevanje na str. 8

Novogradnja ceste (foto: Milan Golob)

2010 posekanih in/ali spravljanih 300 m³ lesa v lastnem gozdu oz. preko registrirane dejavnosti in strojnega krožka v drugem zasebnem gozdu. Pogoju zadostuje tudi posest, večja od 10 ha. Pravne osebe in samostojni podjetniki morajo imeti dokazilo o usposobljenosti za delo z mehanizacijo, minimalno 0,5 ha gozda in v letu 2010 posekanih in/ali spravljanih najmanj 1000 m³ lesa.

Iz razpisa je razvidno, da so se pogoji razpisa za prejemnike zaostri, če jih seveda primerjamo s sorodnimi razpisi v preteklih letih. Še posebej pa so se zaostri obveznosti prejemnika po odobreni subvenciji, saj mora opremo oz. mehanizacijo uporabljati namensko, po

zgoraj navedenih kriterijih vsaj še 5 let, omogočiti mora kontrolo in dostop do dokumentacije, ki jo mora hraniti vsaj 5 let, posekati in/ali spraviti mora določene količine lesa v vsakem prihajajočem letu posebej, odvisno od vrste opreme oz. mehanizacije. Obveznosti so za fizične osebe podobne zahtevam za pravne osebe in samostojne podjetnike, razlike so le v zahtevah po količinah posekanega in/ali spravljane lesa. Obveznosti se dokazujejo v lastnem gozdu s kopijami odločb in kopijami kontrole sečišč, ki jih po končanih delih izda Zavod za gozdove Slovenije. V drugih zasebnih gozdovih pa je potrebno v okviru registrirane dejavnosti ali strojnega krožka poleg navedenega dodati še ustrezne kopije računov. Dodatna

kontrola je še popis števca delovnih ur na dan poročila pri mehanizaciji za sečnjo in spravilo lesa.

Omejitev sredstev je vezana na nekatere splošne pogoje: naložbe niso mogoče v tujini, prav tako ne v državnih gozdovih, lastna sredstva občine se ne štejejo za že prejeta javna sredstva, sofinancirati ni mogoče stroškov iz javnih sredstev itd. Podrobni pogoji razpisa so seveda razvidni iz razpisne dokumentacije, ki jo je mogoče najti na spletni strani Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, prav tako so na tej strani dostopni tudi elektronski obrazci za izpolnitev vloge. Kandidati lahko seveda obrazce razpisa izpolnijo sami ali pa se zglasijo na pristojni krajevni enoti Zavoda za gozdove Slovenije, kjer obrazce izpolni strokovni delavec zavoda. Poudariti pa je potrebno, da je pri pridobivanju evropskih sredstev predpogoj načrten pristop pri gospodarjenju z gozdovi, saj morajo biti gozdne prometnice vrisane v gozdnogospodarske ali gozdnogojitvene načrta, kandidati pa usposobljeni za varno delo v gozdu. Javna gozdarska služba, organizirana v Zavodu za gozdove Slovenije, je omogočila lastnikom gozdov, da so zgoraj navedeni kriteriji izpolnjeni v celoti.

Prispevek je nastal v sodelovanju z vodjem odseka za gozdno tehniko Hinkom Andrejcem.

10 let Koroške KGZ

Mirko Tovšak

Deset let je minilo, odkar so se kmetje, člani takratnih področnih kmetijskih in gozdarskih zadrug na Koroškem, z veliko večino odločili in podprli proces povezovanja vseh zadrug s tega območja.

Konec leta 2001 je bil na registrskem sodišču v Slovenj Gradcu izdan sklep o ustanovitvi združene zadruge s sedežem v Slovenj Gradcu. Člani do takrat manjših zadrug, ki so se povezovali v Mežiški dolini pod okriljem zadruge Trata, v Dravogradu v zadruzi Odor, v Dravski dolini v vuzeniški zadruzi, v Ožbaltu pod okriljem takratne Gozdarske zadruge in v Mislinjski dolini v takratni Ledini, so tako pričeli skupno razvojno pot. Izvoljeni so bili prvi organi nove kapitalsko povezane zadruge. Za prvega predsednika je bil izvoljen Štefan Štrekelj, kmet s Prevalj, mesto prvega direktorja pa sem prevzel Mirko Tovšak, ki sem Zadrugo s svojimi sodelavci vodil vse

Praznovanje desete obletnice skupne zadruge na letališču v Turiški vasi

do upokojitve leta 2006. Zatem je direktorsko mesto prevzela Danica Ramšak, ki še danes uspešno vodi to organizacijo. Prva leta skupnega delovanja niso bila lahka. Iskali smo rešitve, morali smo izvesti finančno sanacijo takrat zavožene Koroške hranilno-kreditne službe, zagotoviti sredstva za prve prenove dotrajanih in slabo vzdrževanih trgovskih objektov, nad

nami pa je vsa ta leta ležalo breme pokrivanja finančnih izgub hranilnice, ki se je sicer pripojila v Zvezo hranilno-kreditnih služb Slovenije, vendar šele po pokritju vseh slabih naložb, ki so se nabrale v času poslovanja v lastni hranilnici. S prenovo trgovskih lokalov smo pričeli v Šmartnem pri Slovenj Gradcu, kjer smo poleg obnove tehnične trgovine na novo odprli tudi

trgovino z živilskimi artikli, ki še danes skrbi za vsakodnevno oskrbo domačinov. Nadaljevali smo s temeljito obnovo tehnične trgovine v Radljah in jo prestavili v povsem nove prostore na ustrežnejši lokaciji v novo nastajajočem trgovskem središču. V Mislinji smo zgradili povsem nov trgovski center na lokaciji bivše železniške postaje, stare prostore pa obnovili in namenili za prodajalno tekstilnih izdelkov. Prav tako smo na Prevaljah dogradili in povečali prodajne prostore Na Fari, v Vuzenici pa poleg novega trgovskega centra še nove poslovne prostore za zaposlene na tej področni zadrugi. V letu

2007 je Zadruga zaradi racionalnejše organizacije, zbiranja in prevoza goveje živine na tuje trge adaptirala in dogradila zbirni center v Pamečah. V letu 2011 je bila dokončana največja investicija v teh desetih letih, to je izgradnja povsem novega kmetijskega centra v Starem trgu, ob vsem tem pa je bilo potrebno dokupovati in obnavljati tudi vozni park. Tako je Zadruga v teh letih kupila tudi tovorno vozilo za prevoz lesa in poltovorna vozila za manjše prevoze trgovskega blaga. Konec lanskega leta so zadružniki skupaj proslavili svoj desetletni jubilej v restavraciji Aerodroma v Turiški vasi. Poleg

članov centralnega upravnega in nadzornega odbora ter članov upravnih odborov področnih zadrug so se srečanja udeležili tudi vodstveni delavci, povabljeni pa so bili tudi tisti, ki so odigrali ključno vlogo v povezovanju in delovanju zadruga, so pa sedaj že v pokoju. S svojo udeležbo sta to srečanje počastila tudi predsednik Zadružne zveze Slovenije Peter Vrisk in direktorica Deželne banke Slovenije. Sedanjemu vodstvu Zadruga ob tem jubileju želimo še veliko delovnih uspehov tudi v prihodnjih letih in da bi ostala pomemben povezovalni člen med kmeti in živilsko industrijo tudi v prihodnje.

Na kmetiji Šmon

Martina Ciglar

Zima ni nič kaj radodarna s snegom, ki bi morda kmete vsaj malce prisilil k počitku, ki pa vendarle kljub zimi nikoli zares ne počivajo, saj imajo veliko dela. Sploh tisti, ki poleg kmetovanja hodijo še v službo. Veliko je treba postoriti pri živini, zima pa je tudi čas kolin. Koroške hribe krasi veliko kmetij, nekatere so večje, druge manjše, vse pa dajejo značilno podobo dolini. Na zimo se nerada podam kam daleč, zato sem se tokrat tudi odpravila v bližino svoje vasi, kjer ob industrijski coni v ravnini stoji kmetija Šmon.

Sprejel me je prijazen gospodar Anton, ki je bil v času obiska zelo zgovoren. Povedal je, da na tem mestu stoji kmetija že od nekdanjega roda Šmonov pa se je pričel, ko se je sem primožila njegova mama, in sicer leta 1934. Mama gospodarja Antona je doživela visoko starost, dočakala je spoštovanja vrednih 99 let in 2 meseca. Po poroki z Antonovim očetom sta oba pridno zagospodarila, toda ker nesreča ne počiva, jim je usoda leta 1954 vzela očeta, ki se je smrtno ponesrečil v gramozni jami v bližini

Anton Paradiž je optimističen kmetovalec

doma. Tako je mama ostala sama s štirimi otroki, in sicer z dvema sinovoma in dvema hčerkama. Bila je notranje močna žena, ki se je ukvarjala s prašičerejo in poljedelstvom. Sejali so ajdo, proso in lan, ki so ga tudi sušili, trli in tkali doma. Mama je kljub težavam vse otroke izsolala in tako so trije zapustili hišo, doma pa je ostal tretji otrok po vrsti, zdajšnji gospodar Anton, ki se je leta 1974 poročil s kmečkim dekletom Zofko. Ker kmetija ni velika, sta

oba hodila v službo. Anton je od leta 1965 do 1974 hodil delat v ravensko železarno, kasneje pa se je zaposlil na Gradisu kot mizar-tesar. Tam je delal vse do upokojitve leta 1997. Kmetija, na kateri živi družina Paradiž, ni velika, imajo 2,30 hektarja zemlje, od katere je en hektar gozda. Gospodar pove, da mu je zemljišče, ki je prej znašalo 5,30 hektarja, zaradi potrebe industrije odvzela občina z obljubo, da mu bo po 20 letih zemlja vrnjena. Žalosti ga, da to še ni urejeno, saj bi rad imel več živine in njiv. »Živim od zemlje,« pravi, »ne od denarja in betona.« Včasih so imeli po šest glav govedi, danes imajo le dve glavi goveje živine, nekaj kokoši in tri prašiče za lastno porabo. Sadijo le še krompir, ki ga okopavajo in plevejo ročno, niso namreč

Na kmetiji Šmon

Šmonovi upajo, da jim bo odvzeta zemlja vrnjena, da bo hlev spet poln

pristaši umetnih gnojil in škropiv, saj, kot pravi gospodar, je že veliko preveč strupov v hrani in vodi. Z ženo sta se jima v zakonu rodila dva otroka, in sicer sin Branko, ki ima hišo kar čez dvorišče, in hči Helenca, ki pa je že šla od doma.

Okoli hiše imajo tudi nekaj sadnih dreves. »Za doma je dovolj,« trdi gospodar, ki kljub slabim časom ostaja optimist, s čimer je lahko zgled tudi drugim manjšim kmetijam.

Spomladi bom ponovno obiskala to kmetijo in predstavila postopek tkanja lana, gospodar namreč hrani še vse pripomočke za obdelavo te rastline.

Gnojenje

Martina Cigler, abs. agr.

Kmalu bo pomlad in mnogi se že veselimo dela na prostem, razmišljajmo tudi o tem, kako bomo pripravili zemljo, da bo čim bolj rodila, a da je ne bomo preobremenili z umetnimi gnojili in fitofarmaceutskimi pripravki. Smernice v zadnjem desetletju, ko se je zgodilo kar nekaj sprememb v odnosu do okolja, se nagibajo k ekološkemu načinu pridelave hrane.

V ekološkem načinu pridelave hrane se praviloma uporabljajo organska gnojila, kot so kompost, dobro preperel hlevski gnoj, gnojevka, nekateri sejejo rastline za zeleni podor in uporabljajo še vse druge vrste rastlinskih ostankov. Pred gnojenjem lahko opravimo analizo tal, ki nam pokaže, koliko je še dejansko zaloge hranil v tleh. Pri svetovalcih lahko prosimo za pomoč pri izdelavi gnojilnega načrta. V kolikor so tla kisla, jih apnimo s surovinami, ki so napisane v Prilogi 1 Komisije ES 889/2008. Lahkotopnih gnojil v ekološkem kmetijstvu ne smemo uporabljati. V primeru utemeljene potrebe pa na podlagi analize tal lahko uporabimo težkotopna, zlasti fosforjeva in kalijeva gnojila, prav tako iz Priloge 1 ES Komisije 889/2008. Manjši pridelovalci in posamezniki, ki bi

prav tako radi gojili vrtnine na ekološki način, naj upoštevajo ukrepe, ki povečujejo rodovitnost tal, zlasti sta pomembna kolobarjenje in pravilno vrstenje rastlin, vključuje naj čim več metuljnic in sejejo čim več vmesnih posevkov za zeleno gnojenje.

Tla je potrebno obdelati v primernem času, jih rahljati, spodbujati sproščanje hranil iz njih ter jih gnojiti z živinskimi gnojili iz lastne pridelave; prav tako to velja tudi za kompost.

Obstaja tudi veliko literature o tem, kako gnojiti zlasti v ekološki pridelavi. Sama lahko poudarim, da pri nas uporabljamo dobro preperel hlevski gnoj, iz izkušenj pa vem, da je med boljšimi gnojili konjski gnoj.

Vir: Ekološko kmetijstvo (Bavec in sod 2001, 2009).

Prvi letošnji mesec

Janez Bauer

Res dolgi so tile zimski večeri. Sedim ob topli peči in ob pričetku novega leta malo razmišljam o pretekli čebelarški sezoni ... Zveni precej romantično, a na žalost ni tako. Časi se spreminjajo in v resnici sedim ob tipkovnici računalnika, gledam podatke pretekle čebelarške sezone in seveda želim tudi kaj lepega napisati za bralce Viharnika. Je že tako, da časi romantičnega čebelarjenja minevajo in vse bolj prihajajo v veljavo nova spoznanja in nove, drugačne in tudi boljše oblike dela s čebelami.

Naša čebela, kranjska sivka, se ni spremenila že tisoče let. Tudi način njenega življenja ne. Človek je še vedno ne bo mogel udomaćiti, edino, kar je lahko storil, je to, da si jo je naselil v panje in jo iz gozda pripeljal v domači čebelnjak. Kaj več pa ni šlo, saj če čebelam kaj ne *paše*, pač naredijo po svoje. In tako je tudi prav! Čebele še vedno gradijo satovje in vanj nosijo med. To novozgrajeno satje je deviško čisto in med v njem je najbolj čista in kvalitetna sladka stvar na svetu. Vsi kasnejši posegi, prestavljanje, točenje, odcejanje, shranjevanje v posodi ali steklenem kozarcu, lahko kvaliteto medu samo poslabšajo. Čistoči in redu v čebelnjaku in nasploh pri čebelah se vsak dan posveča vse več pozornosti.

Pa pogledjmo malo preteklo leto. Tako dobro in obilno je bilo kot le malo katero. Taka letina se ponovi samo vsakih sedem let, pravijo stari čebelarji. Že res, da je proti koncu trdilo že v satju, je pa bila to dobra naložba v novo satovje, saj so takrat čebele izredno gradile. Vsaka čebelja družina je z lahkoto zgradila deset novih satov in jih napolnila z medom. Tudi če se je strdil, bo

Lani je bilo veliko čebeljih rojev

to odlična hrana za čebele v brezpašnem obdobju, za narejence ali za hude čase. Take sate lahko shranjujemo na hladnem v kleti, saj se jih voščeni molj ne bo lotil. Tako po čebelah kot po donosu medu je bilo preteklo leto res izjemno.

Pričakovanja v tem letu so tudi velika, ampak za vsakim dobrim letom pride tudi kako slabo. Naj vas spomnim na staro čebelarstvo pravilo: čebelar mora imeti rezerve za tri leta. Eno leto v medu, eno leto v sladkorju in eno leto v denarju. Je že res, da ob vseh navodilih in novitetah pridejo do izraza tudi tista stara čebelarstva pravila. Čez zimo se moramo oborožiti z znanjem, da bomo lahko tudi v slabših pogojih uspešno čebelarili. Močna in zdrava čebelja družina, ki ima mlado matico, je osnovna garancija za uspešno čebelarjenje. Vse ostalo, slabiče in družine s starimi maticami,

moramo takoj izločiti, panje izprazniti, jih razkužiti in vanje nato naseliti roje ali močne družine narejencev. Slabič ali bolna družina zahteva več dela kot pet normalnih družin, od nje pa nimamo nič razen slabega nosemavega satja in zasedenega panja. Bomo pa tudi letos čebelarji poskrbeli za naše najmlajše v vrtcih in osnovnih šolah. Prav tako bomo letos čebelarji uvedli tudi odprti dan slovenskih čebelarjev. Vsak kupec domačega medu si bo lahko ogledal čebelnjak, čebele in ves postopek pridobivanja medu.

Slovenski čebelarji bomo še naprej skrbeli za naše čebelice kranjske sivke, da se bodo uspešno razvijale. Pa tudi za vse nas, ki uživamo domači slovenski med, da bomo dobili med vrhunske kvalitete, takšen, kot ga prinese naše pridne čebelice.

Zanimive živali na Koroškem

Bulmastif in neapeljski mastif

Martina Cigler

Foto: arhiv Milana Stresa

Ko se takole potepam po naši koroški deželi, vedno odkrijem kaj zanimivega: od muzejev, slik, ljudi s kašnim redkim hobijem do redkih živali. Tokrat sem se podala na Leše, kjer živi Milan Stres z ženo Simono in sinom Vidom. Pri Stresovih najdemo dva redka primerka pasme psov na Koroškem: bulmastifa in neapeljskega mastifa.

Ljudje so te pse vedno gledali nekako postrani, saj je bilo splošno znano, da sta ti dve pasmi uvrščeni med nevarne pasme psov. Res so jih v preteklosti vzgajali za pasje boje in spodbujali k agresivnemu vedenju, vendar sem se prepričala, da psi niso agresivni. Prijazna velikana po imenu Ago in Charlie sta me sprejela mirno, prijazno in radovedno, njun gospodar pa pravi, da se rada *crkljata* in nasploh obožujeta otroke.

Milan je povedal, da je že od nekdaj bila v njem želja po tej pasmi. S kinologijo se ukvarja že vrsto let in vedno je imel pasme psov, ki veljajo za težavne. Sam se je prepričal, da sploh ob pravilni vzgoji in vztrajnosti psi niso težavni in da so lahko tudi takšne pasme prijazne družinske živali. Sam se je vzgoje teh dveh pasem psov lotil z izzivom in potrpežljivost se mu je obrestovala, saj ga psa ubogata že skoraj na pogled. »Psa sta del mojega vsakdana in

Charlie z gospodarjem

težko si predstavljam življenje brez teh dveh velikanov, ki me dnevno presenečata s svojo igrivostjo in tudi trmoglavostjo.« Tu je treba dodati, da so take pasme psov primerne samo za ljudi, ki imajo izkušnje s psi, ker lahko ob nepravilni vzgoji oz. šolanju hitro postanejo agresivni in krvoločni! » Ob tej priložnosti bi se rad zahvalil dvema dobrim prijateljema, ki sta mi ogromno pomagala pri iskanju pasem in sta mi svetovala, to sta Barabra in Dare, ki sta med pionirji teh pasem v Sloveniji. Seveda ne smem pozabiti na ženo Simono, ki je med glavnimi člani naše pasje družine,« je še dodal Milan. Bulmastifi izvirajo iz križanja buldogov in mastifov. V 19. stoletju so jih imeli za preganjanje divjih lovcev in čuvanje živine. Danes so to uravnovešeni prijazni družinski psi, ki so potrpežljivi z otroki in navezani na družino.

Pa nekaj o neapeljskem mastifu: pasma izvira iz Italije. Značilnost pasme je, da se močno slini. Pes se naveže na gospodarja in mu je brezpogojno zvest, je pa potrebna primerna vzgoja. Omenjeni pasmi sodita le k izkušenim in k rejcem specialistom. Prijazna velikana si lahko ogledate na fotografijah in na Milanovem facebook profilu, kjer ga lahko tudi kaj povprašate o psih oz. pasmi.

Salama velikanka

Foto: Miran Rošer

Martin Pungertnik (na sliki levo) je s pomočjo Bernarda Kamenika izdelal 7,25 metrov dolgo salamo, ki se je kasneje žal odlomila, tako da zdaj meri 6,83 metra. Pri pripravi salame velikanke sta pomagala Joži Zep in Blaž Sedovnik. Mislinjski »trije kralji« Poldi in Miran Rošer ter Franci Oder (na sliki z leve proti desni) si je kljub prepevanju niso mogli privoščiti, saj mora salama še dozoreti, poleg tega pa bo Martin prvič zarezal vanjo poleti na svoj 40. rojstni dan.

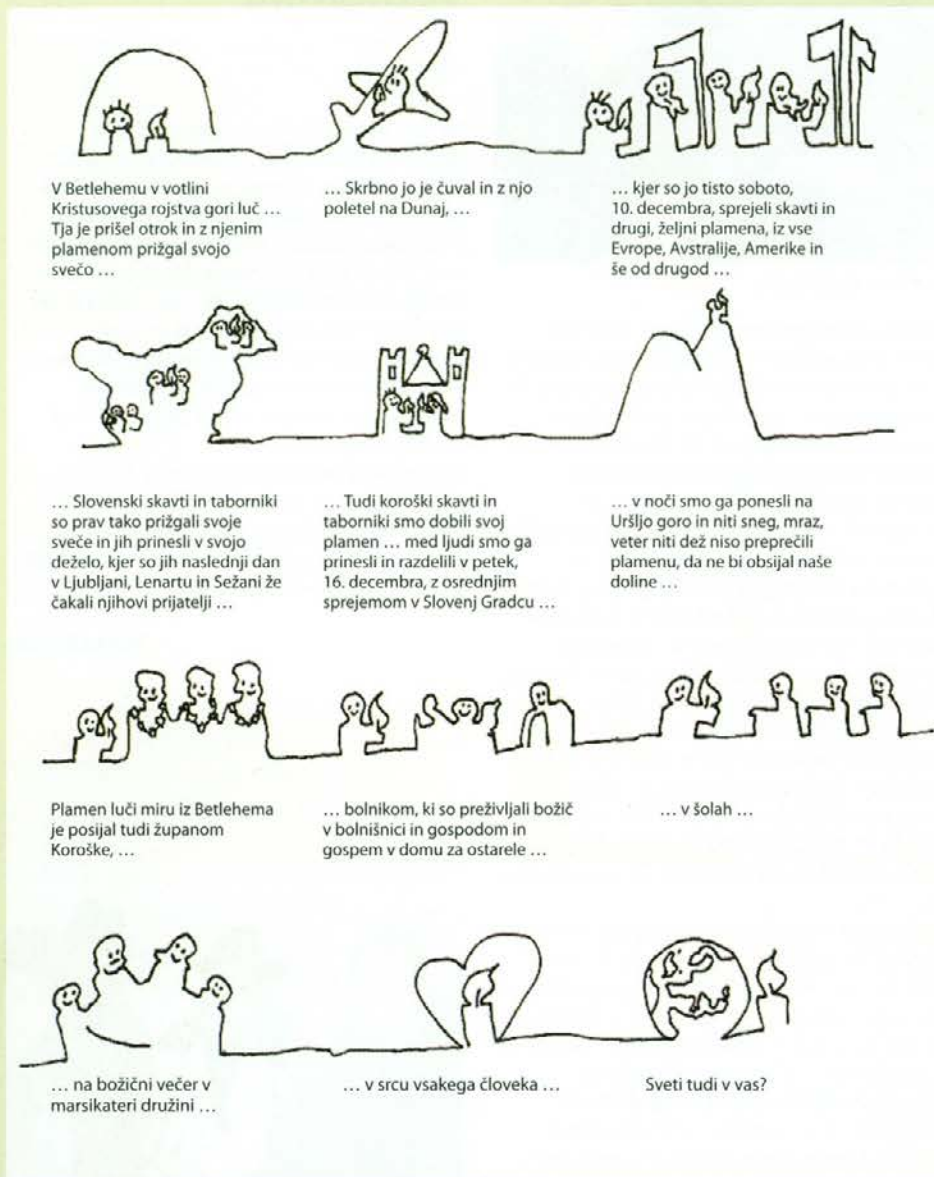
Zanimivost je na Graško goro k Špeglu privabila celo novinarje RTV, ki so koroško rekorderko tudi posneli. Več fotografij in posnetek RTV-ja lahko najdete na facebook profilu Martina Pungertnika

Marta Krejan

Velikana uživata v družbi Vida in Lane

Luč miru Betlehema ... sveti za vse!

Skavti stega Zvezdni veter Koroška 1 in taborniki rodu Severni kurir Slovenj Gradec vam, kljub temu da so prazniki že mimo, želimo, da praznujete vsak dan v novem letu in naj bo leto 2012 za vas leto miru.

Polonca Hartman in Lan Seušek,
skavta stega Zvezdni veter

Blagoslov konj in konjenikov

Milena Tretjak Pevec, dipl. inž.

Sveti Štefan je pri nas poznan kot kolednik s čudežno močjo nad konji, da te divje živali postanejo krotke, prijazne in po neki različici celo pokleknejo predenj. Ta je godoval 26. decembra, zato je takrat Konjerejsko društvo Mislinjske doline skupaj s Konjeniškimi jahalnim društvom Mislinja pripravilo že tradicionalni dvanajsti blagoslov konj. Župnik Tine Tajnik je pri svetem Urhu v Dovžah najprej opravil sveto mašo, po njej pa blagoslovil konje ter konjenike. O zgodovini in vlogi svetega Štefana sta spregovorila Marjan Križaj in župan občine Mislinja Franc Šilak.

Stephanus, kar pomeni nekaj častnega, zmagovalnega oziroma venec, krona, je latinski izraz za svetega Štefana. Ta goduje 26. decembra, poznan pa nam je kot zavetnik konj, konjarjev ter kočijažev. Apostolska dela navajajo, da je sveti Štefan še zavetnik zidarjev, kamnosekov, krojačev, tesarjev, sodarjev, kletarjev, priprošnjik proti glavobolu in bolečinam zaradi žolčnih in ledvičnih kamnov ter za srečno zadnjo uro.

Sveti Štefan, diakon v Jeruzalemu, je uspešno oznanjal Kristusove nauke, zato so ga Judje obsodili na smrt, čeprav je lepo skrbel za siromake. Svetopisemski pisatelj Apostolskih del nam je zapustil eno najbolj pretresljivih zgodb o smrti tega krščanskega mučenca. Bil je eden izmed sedmih diakonov, ki so jih apostoli posvetili s polaganjem rok in jim zaupali službo oznanjanja božje besede ter oskrbovanja miz. Bil je mož »na dobrem glasu, poln vere in Svetega Duha«. Bolj kot ostali se je odlikoval po modrosti in duhu, ki se mu nasprotniki niso mogli zoperstaviti, božja milost pa je po njem delala velike čudeže in čudovita znamenja. Kot sijajen govornik je s svojimi pridigami ter močno karizmo privlačil številne poslušalce in bil zato trn v peti nasprotnikom Jezusovega nauka. Po neki njegovi goreči pridigi se je tako vnela burna razprava. Nekaj Judov se je začelo pripraviti s Štefanom in ga obtoževati »žaljivega govorjenja zoper sveti kraj in zoper postavo«. Podobno kakor Jezusa so tudi njega odvedli pred sodnika in veliki zbor, kjer so ga krive priče nenehno obtoževale. Štefan se je tako sijajno zagovarjal, da je njegov obraz kar zažarel. Sodnik, ki pogleda nanj ni prenesel, ga je brez nadaljnje razprave obsodil na smrt s kamenjanjem. Podivjana množica je Štefana po obsodbi gnala po jeruzalemskih ulicah do predmestja in ga tam kamenjala

do smrti. Po izročilu naj bi se to dogajalo v bližini damaščanskih vrat. Pri kamenjanju je bil navzoč tudi Jud Savel, ki je takrat to dejanje še odobral, kasneje pa je prav gotovo tudi ta dogodek pripomogel k njegovemu spreobrnjenju.

Blagoslov prvič omenjajo rokopisi v 10. stoletju. To zavetništvo je seveda rodilo vrsto svetošfefanskih običajev, od katerih se jih je do danes bolj malo ohranilo. Tu gre za razne vožnje z vozovi, ježo na konjih v vaško okolico, v gozd, na polje, prav tako vožnjo ali ježo na okrašenih konjih k cerkvi, ježo okoli cerkve, blagoslov konj pred cerkvijo, puščanje krvi konjem, ofer lesenih in voščenih konjičkov, darovanje sveč, denarja ter blagoslov soli, vode ter ovsa. Blagoslov je kljub mrzlemu zimskemu vremenu uspel, seveda pa gre ob tem zahvala tudi vsem domačinom, ki pri tem vsako leto znova priskočijo na pomoč, Vaški skupnosti ter vsem ostalim.

Župan občine Mislinja je pozdravil vse zbrane

Dvovprega

Poniji z zanimivo vprego

Žive jaslice v Breznu

Mag. Jože Marhl

Tudi letos so bile na predvečer božiča na župnijskem dvorišču v Breznu na ogled žive jaslice, letos prvič tudi z živim detetom. Jaslice, ki jih je s sodelavci pripravila katehistinja Anita Špringer, so si ogledali številni obiskovalci od blizu in daleč. Ogleda vredne pa so tudi jaslice v župnijski cerkvi, ki sta jih po svoji zamisli izdelala Alojzija Hribernik in Jani Grobelnik.

Žive jaslice v Breznu

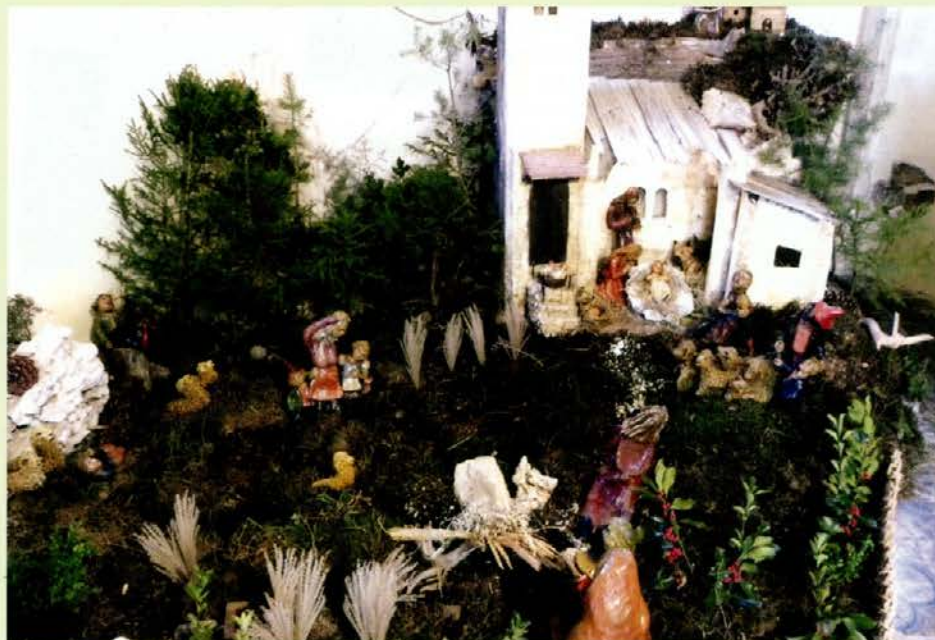

Božično-novoletni koncert na Razborju

Leopold Korat

Skupaj z župnijo sv. Danijela na Razborju je Kulturno društvo Razbor v torek po božiču, na god sv. Janeza, organiziralo božično-novoletni koncert v župnijski cerkvi. Pri jaslicah med lepo okrašenimi božičnimi drevesci je dobro pripravljen koncert lepo uspel.

Največ božičnih, pa tudi nekaj drugih, so prepevali: otroški CPZ Danijelovi levi, odrasli MeCPZ in gostje vokalna skupina Dar in MOPZ Franc Ksaver Meško s Sel. Ta zbor je eden najstarejših pevskih zborov v naši dolini. Dobro uro so se lepo prepletale melodije na temo božiča. Ob koncu so zapeli vsi pevci skupaj nepozabno in po celem svetu znano Sveto noč. Čeprav je bilo mrzlo, smo si bili vsi poslušalci in gledalci enotni v mislih, da je bilo lepo, da je minil še en lep božični večer, ki nam je s pesmijo pričaral tistega pravega na Betlehemskih poljanah. Takrat so angeli oznanjali ljudem mir in veselje. Pevci so to s pesmijo in besedo polagali v naša srca. Ob hvaležnosti pevcem, da so bili med nami, je

Razborske jaslice

v vseh nas ostala želja, da se še srečamo in ob lepih pesmih pozabimo vsaj nekaj sivine današnjega časa. Vse štiri zборе uspešno vodi g. Janez Glasenčnik, ki je tudi organist v župnijski cerkvi. Dolgi aplavzi in stiski rok so mu povedali, da smo mu za vse njegovo delo, za petje in glasbo zelo hvaležni. Po koncertu so se pevci skupaj z domačini

srečali še ob prigrizku v župnišču. Tam pa pesmi kar ni hotelo biti kraja. Pod zvezdnato in mrzlo zimsko noč smo se vračali v dolino, domačini pa na svoje domove na tihe razborske rebri in bregove. Še v sanjah se je komu utrnila in zamrla pesem božične noči ...

Jaslice v Podgorju

Leopold Korat

Jaslice, izdelovanje, še bolj pa postavljanje, so predmet brez meja. Pred leti sem bil na svetovni razstavi jaslic v Rimu. Ne da se z besedami opisati ali orisati, iz kakšnih materialov, kje vse in kam vse jih postavljajo. Samo za primer naj povem, da so bile najmanjše vgrajene v prstan ali ročno uro. Verjetno pa ni bilo materiala, iz katerega niso bile narejene: od moke, kruha, makaronov, stekla, gline, lesa, železa, papirja, blaga do plastike in še in še.

V zadnjem času so v Sloveniji priljubljene in aktualne »žive jaslice«. So tudi lepe, je pa težje v njih uresničiti neomejene človeške domislice. Tudi po cerkvah naše doline so v letošnjih božičnih praznikih postavljene lepe jaslice. Od Slovenj Gradca, Starega trga, Šentilja, Doliča do Razborja. V Podgorju imamo v cerkvi premalo prostora, da bi naredili kaj večjega, je pa zato potrebno veliko domišljije, da lahko vsako leto kaj novega naredimo. Letos so hlevček in del mesta Betlehem naredili Stoparjevi.

O tem, kako in kje so nastale prve jaslice, si danes raziskovalci niso enotni. Ovrgli pa so

že trditev, da jih je prvi postavil sv. Frančišek Asiški ob obhajanju polnočnice v votlini sredi gozda v dolini Greccio. Prav gotovo pa je res, da so jaslice začele nastajati v srcih, v premišljevanju. Ljudje so si živo predstavljali, kako naj bi bilo ob Jezusovem rojstvu v Betlehemu. Da bi si pa to dogajanje lažje predstavljali tudi tisti, ki niso zmogli tako globokega razmišljanja (meditacije), so začeli postavljati vsaj kipec z detetom. To je bilo pri vsaki hiši, tako kot rožni venec. Znana so številna poročila, ki govore o ženskih samostanih, kjer so imeli zibelke z Jezuškom. Takšno zibelko iz mekinjskega samostana klaris hrani slovenski etnografski muzej v Ljubljani. Počasi so tem

zibelkam z Jezusom dodajali še druge figurice. V začetku so jaslice postavljali le v samostanih in cerkvah, kasneje pa še po kmečkih domovih, pri nas v »bogkovem kotu«. Lepo je o slovenskem domu ob božiču zapisal znani etnolog Niko Kuret: »Luč gori na mizi, luč v jaslicah ali pod njimi: danes v spomin na luč sveta, ki je to noč prišla na svet – v davnih časih pa za tolažbo rajnim, ki si žele svetlobe in gorkote ... Vso noč mora goreti luč. Danes gori električna žarnica.« Ni ga človeka, ki se ob spominjanju na svojo mladost ne bi spomnil na mamo, božično noč in jaslice. **Naj bodo jaslice tudi potem, ko jih bomo pospravili, luč v vsak dan novega leta 2012, želim vsem bralcem Viharnika.**

Davorinove jaslice

Franc Areh

Foto: Darko Zavrl

Pod gradom v Starem trgu, natančneje ob Suhodolnici, živi s svojo družino Davorin Legner. V ta zaselek se je priselil iz Mislinje in že takrat je imel žilico za izdelovanje raznih izdelkov iz lesa.

Morda mu je navdih za izdelovanje jaslic tudi to, da ima brata župnika, ki vodi župnijo v Pamečah in je zelo priljubljen duševni pastir v tem kraju. Davorin začne s pripravami že v mesecu novembru, saj za izdelavo porabi kar precej časa, jaslice namreč iz leta v leto povečuje. V prihodnje premišljuje, da bi jih postavil na prostem, saj ima v hiši, kjer so postavljene sedaj, premalo prostora. Njegovo umetnino si prihajajo ogledovat od blizu in daleč, saj so njegove jaslice zelo lepe, domiselne in

Davorin ob svoji umetnini

dobro poznane. Sedaj ko je Davorin v pokoju, mu ta hobi veliko pomeni. In

zatorej, Davorin, naj tvoje spretno roke še dolga leta ustvarjajo tako čudovite jaslice!

Srečanje upokoencev KGZ Slovenj Gradec

Mirko Tovšak

Prednovoletni čas je priložnost, da se vsaj enkrat letno srečajo upokojeni delavci, ki so dolga leta skupaj preživljali svoj delovni čas v različnih delovnih okoljih. Tako se zadnja leta ob koncu leta vedno srečajo tudi upokojnici združene Koroške kmetijske

zadruge in skupaj s vodstvom preživijo nekaj uric v prijetnem druženju in obujanju spominov na svoja delovna leta v tem kolektivu.

Tako je bilo tudi lani. Čeprav je danes živčih še preko sto upokoencev, ki so svoj delovni staž zaključili v Zadrugi, pa se jih navadno zbere približno polovica. Nekateri se teh srečanj zaradi zdravstvenih problemov ne morejo udeleževati, nekateri pač ne čutijo potrebe, da bi se ponovno srečali, vsem tistim, ki redno prihajajo na ta srečanja, pa prav gotovo ni žal časa, ki ga namenijo za ta vsakoletna druženja. Letos je bilo to srečanje v dvorani Področne zadruge Dravograd, kjer jim je vodstvo pripravilo topel sprejem. V uvodnem delu je direktorica združene zadruge Danica

Ramšak predstavila poslovanje v letu 2011. To leto je bilo še posebej uspešno, saj so v poletnih mesecih dokončali največjo investicijo v trgovski center Stari trg, za kar so namenili preko milijon evrov. Tudi sicer je bilo poslovanje uspešno, saj so ga ob koncu leta zaključili pozitivno.

V nadaljevanju je vse zbrane upokojnence pozdravil tudi predsednik Stane Koprivnikar, ki se je zahvalil vsem, ki so za časa njihovega aktivnega dela vsak na svojem področju pomagali soustvarjati Zadrugo. Posebej je izrazil zadovoljstvo, da so v tem letu tudi uspeli razrešiti nesoglasja, ki jih je v zadnjih letih povzročalo zdratarsko delovanje nekaterih zadržnikov, tako da sedaj kolektiv deluje v veliko bolj prijetnem in sproščenem okolju.

Ob koncu so si udeleženci srečanja medsebojno voščili še veliko zdravja ob iztekajočem se letu 2011 v prepričanju, da se prihodnje leto v polnem številu ponovno dobijo ob novem letu.

Veseli december v Domu starostnikov

Snežana Nabernik

Pošteno smo že zakorakali v novo leto, a spomine na veseli december pa še vseeno prav radi obudimo. December je bil čas želja in obdarovanja tudi v Domu starostnikov v Slovenj Gradcu. Začel se je z miklavževanjem, ko so se src stanovalcev dotaknile lepe misli in želje obiskovalcev in tudi njih samih. Pravi užitek je bilo videti vesele in nasmejane ljudi in ozračje je bilo res praznično že na začetku meseca. Ob božiču je vsa srca prisotnih s koncertom ogrel znani pevec Tim Ribič, božična maša pa je bila pika na i temu lepemu prazniku. Za silvestrovo so stanovalci na slavnostno kosilo povabili tudi svoje domače, s prijazno besedo pa je zbrane ogovorila vodja poslovne enote Marjana Kamnik, ki

za prihodnost pravi: »Naš koncept dela bo ostal tak, kakršen je trenutno, saj si vsi

želimo, da bi bili zadovoljni tako stanovalci doma kot delavci.«

130 let gasilstva v Šmartnem

Franc Areh

»Pomagajmo bližnjemu v nesreči« je geslo, ki je bilo zapisano leta 1881 v Šmartnem pri Slovenj Gradcu, ko so Šmarčani ustanovili gasilsko društvo. V tistih časih je imelo društvo skromno opremo, ki je bila shranjena pri kmetih pod kozolci. Z močno podporo krajanov se je društvo dobro razvijalo in tako so leta 1906 zgradili prvi gasilski dom in nabavili ročno brizgalno.

Društvo se je vseskozi agilno razvijalo in člani so sodelovali na raznih akcijah in prireditvah v samem kraju vse do druge svetovne vojne. Med vojno je društvo sodelovalo v ilegali in aktivno pomagalo pri raznih akcijah, ki so jih organizirali partizani. Takoj po vojni je društvo začelo še bolj zagnano delovati, saj se je bližala 70-letnica delovanja. Ob tej priliki so razvili svoj prvi društveni prapor. Največje veselje članov je bilo leta 1962, ko so začeli graditi nov gasilski dom. Poleg tega so vedno stremeli za nabavo reševalne opreme, tehnike in izobraževanjem članstva. Niso pa pozabili na kulturno življenje. Na pobudo Janeza Koleriča je bil ustanovljen gasilski pevski zbor, ki še danes aktivno deluje kot Pevski zbor Šmartno. V kraju je nastala tudi gasilska himna izpod peresa Ivana Krpača, dolgoletnega poveljnika gasilcev v Šmartnem. Himna je bila na 12. kongresu gasilcev v Slovenj Gradcu leta

Šmarški gasilci

1993 proglašena za himno slovenskih gasilcev. Ob praznovanju 100-letnice je društvo krstilo novo gasilsko avtociстерno. Ob 120-letnici društva so slavnostno razvili gasilski prapor in ob tem je bilo v kraju 17. srečanje gasilskih pevskih zborov. Čez pet let se je v kraj pripeljala nova gasilska avtociстерna, malce kasneje pa še vozilo za prevoz moštva. Ob 25. srečanju gasilskih zborov jih je s svojim obiskom počastila ministrica za obrambo Republike Slovenije dr. Ljubica Jelušič in se vpisala v njihovo spominsko knjigo. Danes so šmarški gasilci in krajanji lahko ponosni na svojo prehojeno pot, saj kraj krasi lepo obnovljen

gasilski dom s sodobno opremo v garažah, imajo strokovno usposobljene članice in člane, mladino ter veteranke in veterane, ki skrbijo za požarno varnost ne le v kraju, ampak tudi v naši lepi Mislinjski dolini in izven nje. Da je danes gasilstvo v kraju na tako visoki ravni, gre zahvala vsem generacijam gasilcev v 130 letih – od leta 1881 pa do danes.

Gasilci Šmartnega, vso korajžo in zagnanost ter novim uspehom nasproti! Hvala za vaše dosedanje delo!

kratkoblačniki

Trije kralji v Podgorju

Leopold Korat

Leto za letom že kar nekaj časa veroučenci naše župnije sv. Urha v Podgorju za en večer postanejo »kralji«. Njihova naloga je, da po domovih našega kraja od hiše do hiše, od vrat do vrat, od enega doma do drugega s svojim petjem sporočajo, da je bil v Betlehemu rojen Jezus. Ta je bil napovedan več stoletij po prerokih tistega časa. Težko so ga že pričakovali in ga tudi dočakali. Ne v bogatem dvorcu, ne v takratnem parlamentu (sinedriju!), ampak med preprostimi pastirji na betlehemske poljanah, kjer so pastirji pasli svoje črede, je bil rojen Emanuel – Bog z nami. To je vesela vest, ki je prva naloga Treh kraljev (strokovnjaki za Sveto pismo pravijo, da jih je bilo lahko še več, do dvanajst). Druga naloga pa je zbiranje denarnih darov, ki jih potem preko Misijonskega središča Slovenije prejmejo naši slovenski misijonarji po vsem svetu. Letošnja akcija je potekala pod geslom »Naše veselje za srečo drugih!«. Večer pred godom Svetih

treh kraljev (ki je tretji sveti večer – prvi pred božičem, drugi pred novim letom) smo se zbrali v župnišču. Razdelili smo se v dve skupini, oblekli, zapeli, v cerkvi prejeli blagoslov, se fotografirali in odšli na pot, od hiše do hiše, do dobrih ljudi. Odpirali so se domovi in srca vseh, ki so pripravljeni pomagati. Pot je bila nekaj časa lepa in ni bilo preveč hladno. Ko pa se je že stemnilo, je zapihal veter, prineslo je nekaj kapljic dežja in v trenutku je začelo močno snežiti. Težko je opisati, kakšen metež je nastal. Naši »kralji« so začeli kar po cesti prepevati in se veseliti. Kratko je bilo to veselje, saj je sneg kmalu ponehal. Mi pa smo imeli še nekaj hiš pred seboj. V poznih urah sta se obe skupini vrnili nazaj v župnišče. Precej utrujeni smo se razšli z zavestjo, da smo naredili nekaj dobrega in plemenitega. Darovi letošnjih »kraljev« bodo namenjeni misijonarjem in projektom na Madagaskarju (zavetišče za otroke), v Ukrajini (večnamenska hiša), Angoli (vrtec in šola), Braziliji (pomoč otrokom in družinam), Malaviju (izobraževalni center) in Ruandi (pomoč otrokom in bolnikom). Za vse te projekte bi misijonarji potrebovali skupaj 287.000 EUR. Ob lanskoletni akciji Treh kraljev so naši misijonarji po svetu prejeli 297.559 EUR. Lahko so uresničili sanje mnogih, ki imajo veliko manj kot mi. V sredini januarja bo srečanje vseh »slovenskih kraljev«, ki so sodelovali pri tej humani in dobrodelni akciji. Trije kralji so prepevali tudi v župnji Razbor. Tam so domovi bolj oddaljeni, zato jih je od hiše do hiše vozil kombi. Njihovo pesem je spremljala tudi harmonika. Naj

Trije kralji v snegu

zaključim ta zapis o letošnjih »kraljih in kraljicah« s pesmico, s katero so kralji nagovarjali dobre ljudi: »Mladim po svetu se slabo godi, z darovi jim radi pomagajmo vsi. Pristrčno vsi pozdravljeni, mi radi bi vam voščili, za praznike veselje, mir in v novem letu sreče vir. Na tem svetu mnogo je ljudi, ki v stiskah jim srce ječi. Vsi ti čakajo in upajo, da se jih mi usmilimo. Zato vas prosimo iz srca, naj vaš jim dar poguma da.«
20 + G + M + B + 12 – MIR – POGUM – BLAGOSLOV. Hvala vam, naši mladi »zlato kralji«! Tako še dolgo kraljujte!

Dobrodelni koncert za pomoč učencem

Mag. Jože Marhl

V decembrskih prazničnih dneh je OŠ Brezno-Podvelka v svojih prostorih pripravila dobrodelni koncert. Nastopili so šolski otroški in mladinski pevski zbor, Orffova skupina in solisti na instrumentih pod vodstvom profesorice Martine Resnik. Zbrana sredstva bodo po besedah ravnateljice Irene Jelenko namenili za sofinanciranje ekskurzij učencev.

Nastop otroškega pevskega zbora OŠ Brezno-Podvelka

Prednovoletno srečanje s Piko Nogavičko

Mag. Jože Marhl

V prazničnih dneh pred prihajajočim letom 2012 je Vaška skupnost Brezno v praznično urejenem središču kraja pripravila prednovoletno srečanje s Piko Nogavičko - Anito Špringer. Predsednica sveta VS Brezno Tanja Žavcer je pozdravila številne zbrane, med njimi tudi župana Občine Podvelka Antona Kovšeta. Otroci vrtca Brezno so z vzgojiteljico Vero Osvald okrasili smrečice, se posladkali s palačinkami in se veselili s Piko Nogavičko. Posebni gost prazničnega večera je bil najbolj popularni udeleženelec resničnostnega šova na TV Kmetija išče lastnika Darko Mislovič. Pripeljal se je s kočijo, otroci in odrasli so ga sprejeli z vzkliki in burnim aplavzom, dobrodošlico pa mu je izrekla Tanja Žavcer. Zabavno

Skupina udeležencev srečanja s Piko Nogavičko z gostoma županom Antonom Kovšetom (drugi z desne) in Darkom Mislovičem (tretji z desne)

vožnjo s kočijo, katere lastnik je Jože Repatec, so okusili mnogi otroci in odrasli.

Sledilo je družabno srečanje ob glasbi in sladkih dobrotah.

Čez goro k očetu

Mirko Tovšak

Tri skrivnostne potnice so na božični večer daljnega leta 1932 v Črni na Koroškem sestopile s sani s konjsko vprego in se podale na dolgo, štirinajst ur trajajočo pot po zasneženih poteh preko Koprivne v Železno Kaplo. Najmlajši popotnici je bilo vsega 6 let, njeni sestrici 8, mati pa je z rokami oklepala premrzle ročice obeh hčera. Žena znanega pisatelja Prežihovega Voranca se je namreč na željo svojega moža, ki je bil takrat v ilegali na avstrijskem Koroškem, odpravila v Železno Kaplo, da bi se skupaj z obema hčerama v Celovcu srečala z njim. Do srečanja z Vorancem ni prišlo, ker ga je malo pred prihodom izčrpanih potnic v Železno Kaplo aretirala policija v Celovcu. To herojsko dejanje, ki ga je Prežihov Voranc opisal v svoji zgodbi Čez goro k očetu, je vzpodbudilo prijatelje rekreacije, pohodništva in številne planince, da se vsako leto pred božičem

odpravijo na spominski pohod iz Koprivne v Železno Kaplo. Ta pot je nekoliko krajša, saj se prične že visoko v Koprivni in vodi mimo kmeta Kumra v Železno Kaplo. Na tako skrajšani poti, ki traja vsega dobrih pet ur, se pohodniki ustavijo še pri kmetu Kumru in na avstrijski strani pri prijateljih koroških Slovincih, ki vse pohodnike tudi lepo pogostijo. Letos je bil ta pohod že devetnajsti po vrsti, udeležilo pa se ga je preko 900 pohodnikov. Pohod ni bi prezahteven, ker ni bilo veliko snega, je pa sestop po asfaltirani cesti v Železno Kaplo kar nevaren zaradi poledenelega terena. Letos je tako prišlo tudi do resne poškodbe ob padcu našega prijatelja, znanega vodnika Hartmanovega Vanča. Ob padcu se mu je pretrgala kolenska vez in smo ga

Jože Žunec in Romana Lesjak pozdravljata pohodnike v Črni

morali ob povratku peljati na bolnišnično zdravljenje v Slovenj Gradec. Želimo mu čimprejšnje okrevanje in da se zopet kmalu pojavi v naših vrstah na planinskih pohodih.

Pohodniške palice so na poledeneli cesti dober pripomoček za varno hojo

Rekreacija v gradu

Vančy

Gradič Bukovje vedno pogosteje nudi svoje prostore za izpopolnitev kulturnih dejavnosti in veliko prireditev našega kraja Dravograda se odvija v njem: v njem gostuje oddelek Glasbene šole Radlje ob Dravi, svoje prostore so dobili tudi likovniki Dravograda pa Bukvarna Fajči, Koroški pokrajinski muzej, Javni zavod Dravit in Javni sklad za kulturne dejavnosti in še bi lahko našteval. Pa so se tudi dekleta zaselka Bukovje dogovorila in pričela z kreativno telovadbo, ki jo izvajajo v dvorcu. Vodi jih prizadevna domačinka Marija Laznik.

Še dobro, da so dekleta pridna ...

Novoletni pohodi

Vančy

Veliko krajev po Sloveniji, pa verjetno še kje drugje po svetu, ima svoj tradicionalni pohod na eno od svojih bližnjih gora, da ljudje tako še nekoliko lepše doživijo novo leto. Dravograjčani imamo svoj pohod na naš hrib Košenjak. Pohod je tradicionalno določen za 2. januar.

Ko sem letos prvič prispel na vrh, sem se v letu 2012 vpisal že pod zaporedno št. 84, torej če jih odštejemo še nekaj tistih, ki jim je pohod sam že veliko doživetje, pomeni, da ta številka že močno presega 100 obiskovalcev v prvih dveh dneh novega leta. Že zjutraj okoli osme ure se nas je zbralo nekaj navdušencev, ki nam sladka postelja ni dovolj za lepo preživete praznike, in odpravili smo se iz Dravograda proti vrhu našega Košenjaka. Pot nas je vodila iz doline mimo že s soncem obsijane Ojstrice vse na vrh 1500 in še nekaj metrov visokega Košenjaka. Po poti sem vseskozi zaostajal in motil ritem navdušenih planincev; kaj si morem, če pa je med potjo toliko čudovitih veličastnih prizorov in vsi so vredni pozornosti mojega fotoaparata. Bilo jih je toliko, da mi je proti koncu vzpona na vrh Košenjaka že utripala lučka za baterije in sem se bal, da na vrhu sploh ne bom mogel posneti *finiša* osvojitve vrha. Pa kaj bi jamral, gotovo sem v zameno za to za vse leto vnaprej *nafilal* svoje notranje baterije. **Dragi bralci Viharnika, tudi vam vsem želim, da si že kar na začetku leta nafilate svoje duševne baterije in vsrkate vsa tista lepa doživetja skozi vse leto, tista manj prijetna pa kar mirno pozabite.**

Drugi dan novega leta že preko 80 pohodnikov na vrhu

Pot

Tudi na Uršljo goro se v začetku leta poda mnogo planincev (foto: Franc Areh)

Zelene strani

Lokalni energetski koncept

Marta Krejan

Na podlagi Energetskega zakona so bile občine do 1. januarja 2012 dolžne izdelati Lokalni energetski koncept (LEK). To je koncept razvoja lokalne skupnosti ali več lokalnih skupnosti na področju oskrbe in rabe energije, ki poleg načrtov bodoče oskrbe z energijo vključuje tudi ukrepe za učinkovito rabo energije, sproizvodnjo toplote in električne energije ter uporabo obnovljivih virov energije.

»Zaradi vse večjega onesnaževanja okolja in zviševanja cen energije, proizvedene iz neobnovljivih virov, je vse bolj prisotna potreba po odgovornosti občine in seveda tudi posameznikov do okolja, v katerem živimo,« pravi župan mislinjske občine Franc Šilak, s katerim sem se pred kratkim pogovarjala o problematiki virov energije, in ki me je spodbudil k zapisu tega besedila.

Zaradi potrebe po visokem zavedanju in mednarodnih obveznosti so v naši državi sprejeti ukrepi, ki zahtevajo izboljšanje energetskega stanja. Sprejeta sta bila dva osnovna in pomembna dokumenta: Resolucija o nacionalnem energetskega programu (Ur. l. RS, št. 57/04) in Energetski zakon (Ur. l. RS, št. 27/07). Ta zakon usmerja in občinam nalaga naloge, ki zahtevajo izdelavo lokalne strategije rabe energije oziroma izdelavo Lokalnega energetskega koncepta. S tem dokumentom je občina generator in zgled svojim občanom in vsem dejavnostim, ki se izvajajo na območju občine, pomaga najti prave rešitve in poti pri reševanju problematike oskrbe z varčno in učinkovito rabo energije. LEK ima velik pomen in je potreben pogoj pri različnih razpisih za nepovratna sredstva pri vlaganjih v različne projekte, ki s svojimi ukrepi izboljšajo učinkovitost rabe energije, zmanjšajo okoljsko onesnaževanje in uvajajo obnovljive vire energije. **Energetski koncept občine je namenjen povečevanju osveščenosti in informiranosti porabnikov energije ter pripravi ukrepov na področju učinkovite rabe energije in uvajanja novih energetskega rešitev.**

Mislinjski župan Franc Šilak poudarja pomen obnovljivih virov energije

Cilji Lokalnega energetskega koncepta:

- učinkovita raba energije na vseh področjih,
- povečanje in hitrejše uvajanje lokalnih obnovljivih virov energije (lesna biomasa, sončna energija itd.),
- zmanjšanje obremenitve okolja,
- spodbujanje uvajanja sproizvodnje toplote in električne energije,
- uvajanje daljinskega ogrevanja,
- zamenjava fosilnih goriv za obnovljive vire energije,
- zmanjšanje rabe končne energije,
- uvedba energetske pregledov javnih in stanovanjskih stavb,
- uvedba energetskega knjigovodstva in menedžmenta za javne stavbe,
- zmanjšanje rabe energije v industriji, široki rabi in v prometu,
- uvedba energetskega svetovanja, informiranja in izobraževanja.

Kaj sploh so obnovljivi viri energije? To so vsi viri energije, ki jih zajemamo iz stalnih naravnih procesov, kot so zemeljski toplotni tokovi, fotosinteza, veter, vodni tok rek, sončno sevanje itd. Torej viri, ki se obnavljajo in v naravi ohranjajo:

- biomasa,
- sončna energija,
- vodna energija,
- vetrna energija,
- geotermalna energija,
- toplotne črpalke.

Pri nas so morda najbolj aktualni prvi trije viri in toplotne črpalke. Vedno več ljudi pa se zanima za vetrne elektrarne. Energijo, ki jo ima veter, so že v zgodovini s pridom izkoriščali z mlini na veter in jadrnicami ...

Vetrne elektrarne

Pri nas so vetrnice zaenkrat še precejšnja neznanka in pogosto predmet polemičnih razprav, čeprav so morda vendarle dobra rešitev: tehnologija je enostavna, proizvodnja energije ne povzroča emisije škodljivih snovi, vetrnice delujejo neodvisno od vode in je ne porabljajo, torej poseg v okolje ni tolikšen kot npr. pri hidroelektrarnah, stroški obratovanja so nizki ... Drži, da je videz pokrajine zaradi vetrnice precej spremenjen, vendar je zemlja okoli njih še vedno uporabna. Globalne naprave za vetrno energijo so povečale moč z 158,700 MW konec leta 2009 na 194,400 MW leta 2010. Sprva sta novo tehnologijo vetrne energije na tržišču imeli Evropa in Severna Amerika, sedaj pa vetrno energijo uporablja vedno več držav. Med največje proizvajalce vetrne energije spada Kitajska.

V vsakem primeru moramo prav vsi stremeti za tem, da najdemo nove, učinkovitejše rešitve pridobivanja energije in da čim bolj izkoristimo že najdene.

Viri:

- Občina Mislinja, <http://www.mislinja.si/>, pridobljeno 9. 1. 2012.
- Obnovljivi viri energije, <http://obnovljivivirienergije.net/>, pridobljeno 9. 1. 2012.
- Wikipedija, http://sl.wikipedia.org/wiki/Obnovljivi_viri_energije, pridobljeno 9. 1. 2012.

Vir energije (Korzika, 2010)

Sončne elektrarne

Vančy

Nedolgo nazaj, ko smo se vozili po Nemčiji in Avstriji, smo lahko občudovali paleto zastekljenih površin. Nato so nam tisti bolj pogosti obiskovalci teh dežel že znali razložiti, da so to nove sončne elektrarne, ki bodo verjetno nekoč tudi prihodnost v naši deželi.

Prihodnost? So že stvarnost. Tako sem zadnje čase gledal, kako rastejo te elektrarne tudi kar v naši bližnji okolici v Otiškem vrhu pri Dravogradu. Ko sem poslikaval te elektrarne, sem se v pogovor zapletel z enim od lastnikov; Aljoša in Petra Pogorelnik sta na travniku svoje domačije dala postaviti eno takih. Elektrarno so zgradili na travniku v izmeri skoraj 1 hektar. Kljub temu pa zemljišče še vedno ohranja kmetijsko pridobitno dejavnost. Do zdaj so ga popasle ovce, v prihodnosti pa lastnika že razmišljata, da bi ga kazalo oplemeniti še z vrtičkarstvom, kar je kljub postavitvi sončnih celic še vedno mogoče.

Fotovoltaika pri Dravogradu

Na omenjenem prostoru so postavili kompleks sončnih celic, ki proizvajajo približno 420 MWh, kar zadošča za preko 100 gospodinjstev. Na kar ozkem področju okoli je postavljenih še nekaj podobnih elektrarn na sončno energijo: na celotnem poslopju Intereurope, na strehi Eurocityja, na poslopju objekta Kogelnik. V pogovoru mi je gospod Aljoša zaupal: »Postavljačec je bil EKOD, d. o. o., iz Buč. Zanj sem se odločil, ker so ga priporočale že njegove reference, ki so izvirale iz zadovoljstva lastnikov že prej zgrajenih podobnih elektrarn. Tudi mi smo z izvedbo zelo zadovoljni, saj že od prvega poskusnega obratovanja deluje nemoteno,

brez kakršne koli prekinitve od zagona 26. 8. 2011 dalje. Izvajalec si res zasluži vse pohvale za izvedeno delo, saj mi je stal ob strani vse od pridobivanja potrebne dokumentacije do popolnega zagona elektrarne, ki, kot sem že omenil, deluje optimalno in brez prekinitev.« Ko sem odhajal od prijetne generacije treh družin pri Koratu, se mi je tja čez most reke Meže utrnila misel: Da ni to še s čim pogojeno, da je ravno sedaj na tem kompleksu toliko najnovejših elektrarn, saj je tudi prva elektrarna Dravograda bila izgrajena v Podklancu na reki Meži v neposredni bližini ...

Čistilna akcija Jamarskega kluba Speleos-Siga Velenje

Savinjski želodci v Šumečkem breznu na Golteh

Barbara Šmit

Šumečko brezno na Golteh, natančneje na Ostrem vrhu, je očitno postalo mesto za odlaganje pokvarljivih odpadkov, ki se jih je lastnik znebil z mislijo, da za to pa res nihče ne bo izvedel. Brezno je na višini 1565 metrov, globoko je 18 metrov, celotna njegova dolžina pa meri 45,9 metrov.

Nedolgo nazaj je brezno našel jamar Milan Podpečan, ki je tudi poskrbel, da se je vpisalo v register jam. Milan je ob, za jamarja veselem dogodku, najdbi nove jame, kar kmalu ugotovil, da iz nje močno zaudarja. Ko je raziskal brezno, je v njem naletel na kup pokvarjenih savinjskih želodcev. Dolžnost jamarjev pa je poleg raziskovanja jam tudi skrb za njihovo čistost oz. neškodljivost za okolje. Voda velja za naše veliko bogastvo. Se pa pojavljajo zelo velike razlike med pretakanjem voda v kraškem svetu od preostalega nezakraselega področja.

Pogled iz brezna

Tudi na področju Mozirskih planin, kamor spada Golte in seveda Šumečko brezno, je precej kraških pojavov. Samočistilne sposobnosti kraških voda so bistveno manjše kot površinskih voda. Ravno to pa je razlog, da vsako onesnaženje močno vpliva na kakovost izvirske vode. Znano je, da kar polovica Slovencev pije kraško vodo, kar priča, da so kraška območja vir pitne vode. Vode s predela, kjer se nahaja tudi omenjeno brezno, se iztekajo v zbiralnike v dolini, ki oskrbujejo večji del okoliškega prebivalstva. Del podzemnih kanalov preverjamo ter tudi čistimo jamarji, preostale pa se lahko kontrolira le s sledenjem vode. Čiščenje jam, predvsem brezen, je lahko izjemno zahtevna naloga. Neredko naletimo na neeksplozirana bojna sredstva ter mrhovino, kar je lahko tudi precej nevarno za zdravje. Tudi tokrat smo

se srečali z nenavadnim odpadkom: iz Šumečkega brezna smo jamarji Jamarskega kluba Speleos-Siga Velenje odstranili 40 kilogramov savinjskega želodca, ki ga je neznanec po naši okvirni oceni odvrigel pred približno tremi meseci. Spustili smo se v 18 metrov globoko brezno ter pobrali vse še cele ter na pol razpadle želodce. Na našo srečo je bilo precej mrzlo in mraz je segel vse do te globine, tako da je bistveno manj zaudarjalo, kot bi lahko sicer. Glavni razlog, zakaj je neznanec odvrigel drago suho mesnino v težko dostopno brezno, do katerega je po zahtevnem terenu moral vsaj 20 minut peš, nam ni povsem znan. Predvidevamo, da se je kakšnemu kmetu ponesrečila izdelava, kar v teh krajih pomeni tudi sramoto. Vrednost 40 kilogramov savinjskega želodca je med dva do tri tisoč evri. Misel, da neprimernih odpadkov v naravnem okolju, pa četudi gre za »neznano« brezno, nihče ne bo našel, je torej (pogosto) zmotna.

Drage nevarne »smeti«

Iz kuhinje
disi

Zimski nasveti svete Hildegarde

Martina Cigler

Ker je zima čas virusnih in prehladnih obolenj, bom napisala nekaj o zdravilnem zelišču žajblju. Mnogi ga gojijo na vrtu, nadomestek zanj pa je lahko tudi divje rastoča materina dušica, ki jo nekateri kar pridno nabirajo. V dar sem dobila vrečko tega nadvse zdravilnega zelišča in prišel mi je še kako prav.

Pa nekaj o koristnem delovanju žajblja: žajbelj koristi za boj proti bolnim sokovom, ker je suh. Surovega in kuhanega naj jedo torej tisti, ki jih mučijo škodljivi sokovi. Žajbelj stolcite in ga jejte na kruhu in

zmanjšal bo preobilje slabih sokov v telesu. To počnite tudi pri čiščenju telesa.

Če ima kdo smrdljiv dah in veliko sluzi, naj skuha žajbelj v vinu, ga precedi in napitek pogosto pije. Komu hrana ne diši, naj vzame žajbelj, malo manj krebujlice ter nekaj česna, to stre in namoči v kislu. Zmes naj pomaka hrano in zopet bo dobil apetit. Če kdo zaradi težav v trebuhu ne more zadrževati urina, naj skuha žajbelj v vodi in to čim pogosteje pije.

Za razna obolenja želodca Hildegarda pravi: »Kadar pa v človeku prevladujejo zli in gosti sokovi, ki povzročajo tudi bruhanje krvi, naj človek ne jemlje nobenih zdravil. Raje naj skuha žajbelj v blagem in lahkem vinu, ki ga naj zmeša z vodo, nato pa mu doda nekaj olivnega olja ali masla. Ko je

skuhan, precedi in zmerno pij po jedi in okrepi te bo in pozdravilo od znotraj.« Ta pripravek jemljemo 1 žličko po jedi, izbirajmo pa lahko hrano. Glede jemanja zdravil pa se posvetujte z svojim zdravnikom. Priporočljivo je, da se pred jemanjem napitka najprej par dni postite ob komarčkovem čaju, nato pa preidete na blago začinjeno juho iz pirinega zdroba, ob kateri začnete jemati napitek. Glede posta med jemanjem zdravil pa se prav tako posvetujte s svojim zdravnikom.

In še en preizkušen recept moje mame, ki ga uporabljamo pri prehladu.

Žajbljevo mleko za 2 dl napitka:

- 3 jedilne žlice sladkorja
- 5–7 listov suhega ali svežega žajblja
- 2 dl mleka

Sladkor damo v kozico, kjer ga segrevamo, toliko da postekleni, nato pa dodamo žajbelj. Vse skupaj segrevamo do svetle rjave barve sladkorja in zalijemo z mlekom. Vse skupaj naj zavre. Napitek precedimo in ga popijemo čim bolj vročega.

Vir: Peter Pukownik: Almanah letnih časov. Mladinska knjiga, Ljubljana 1998.

Šege in navade ljudi v Zgornji Mežiški dolini (1. del)

Janez Švab

Zgodovina

Oblika poseljenosti in predvsem ljudje obeležijo šege in navade ljudi, ki tam živijo. Nekakšen stereotip o določenem kraju vedno služi za označitev kraja in še danes se ve, v kakšnem kraju ljudje negujejo neke navade. Verjemite, da te navade ljudi še danes vplivajo na to, v kolikšni meri ljudje

te običaje spoštujejo in jih obujajo v obliki prireditev.

Pogoji za nastanek značilnih šeg in navad

Prva omemba kraja Črna na Koroškem sega v leto 1137. Kmetije so tu nastajale relativno pozno, od 13. do 15. stoletja, ko je orne zemlje v dolini zmanjkovalo. Kmetije ali hube so bile oblikovane tako, da so bile velike po površini in da so izpolnjevale vse tiste pogoje, ki so ji dale priložnost ohraniti se skozi leta, desetletja in stoletja.

V Sloveniji je takšna poselitev v obliki celkov značilna za Koroško, Pohorje in del Gorenjske.

Zaradi velikosti so bile kmetije druga od

druge oddaljene nekaj kilometrov, včasih celo kakšno uro peš hoda daleč. Ljudje se med seboj niso redno obiskovali; za obisk so bili primerni le pomoč pri delu, prazniki, zaključki del in daljši zimski dnevi. Takratna srečanja so bila običajno daljša in največkrat so jih spremljali glasba, mošt (jabolka in hruške) in žganje (sadjevec, borovničevo, jerebikovo, bezgovo in češpljevo) ter veliko drobnih šal, dovtipov in enostavnih iger.

V dolinah sta se kmalu razvila rudarstvo in industrija. Za delo ni bilo dovolj domače delovne sile in vedno več delavcev je prihajalo v Mežiško dolino iz drugih predelov Slovenije in ostalih pokrajin Avstro-Ogrske. S prihodom delavcev od drugod se je v te kraje prineslo kar precej različnih običajev, šeg in navad.

V gozdovih (slabše plačana delovna mesta od industrijskih) so bili gozdni delavci, oglarji in furmani od drugod. V rudnikih Leše, Mežica in Črna ter v fužinah Ravne, Prevalje in Črna so se delavci dobro pomešali (domačini so tu iskali delo, kot sem že omenil, zaradi dobre plače). Torej je v krajih, ki so bili redkeje poseljeni, prevladovala avtohtonost šeg in navad, medtem ko je bilo v dolinah prisotnega že marsikaj novega. Tu se je veseljačilo z obilo pijače (tudi z vinom, ki so ga iznajdljivi gostilničarji vozili iz vinorodnih dežel in si pri tem naredili prave veselice). Vedno več je bilo razuzdanosti in vdajanja še drugačnim užitkom. Navsezadnje še danes velja rek: »Če se hočeš lušno imeti, potem moraš v Črno«.

Oblika poseljenosti – kmetija Burjak v Topli (foto: Tomo Jeseničnik)

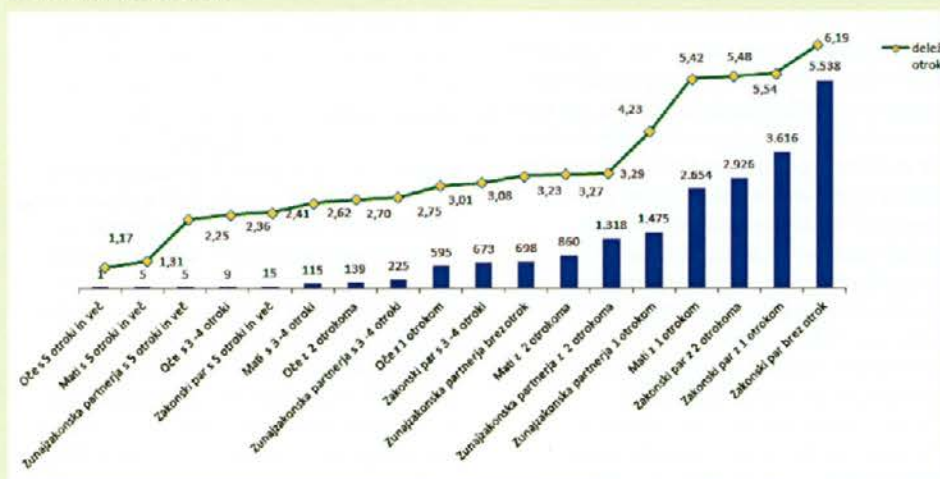
Socialni izzivi

Družina na Koroškem

Polonca Jakob Krejan, univ. dipl. soc. del.

V zadnjih nekaj desetletjih opažamo pomembne spremembe družinskega

V spodnjem grafu je prikazano število družin po številu otrok in tipu družine na Koroškem (stanje na 1. 1. 2011).¹

Na Koroškem dosega tip družin »zakonski par brez otrok« največje število, teh je 5.538, kar 6,19 % v primerjavi s celotno Slovenijo. Sledi mu število zakonskih parov z enim otrokom, ki dosegajo 3.616 (5,54 %). Število zakonskih parov z dvema otrokoma in število mater z enim otrokom se ne razlikuje več kot za 272. Število zunajzakonskih partnerjev z enim ali dvema otrokoma zavzema kar 13,38 % glede na vse vključene (v koroški statistični regiji) v analizi.

Na Koroškem beležimo tudi 860 mater ter 139 očetov z dvema otrokoma. Imamo tudi 673 zakonskih parov s tremi ali štirimi otroki, ter 15 zakonskih parov s petimi ali več otroki. SURS je beležil tudi pet mater in enega očeta s petimi in več otroki.

Oblike družin so tudi na zgornjem grafu različne, vendar ne pokrivajo vseh možnih tipov družin, saj so tukaj še družine otrok, za katere skrbijo stari starši, skrbniške družine, istospolne družine in druge. Pod vplivom procesa individualizacije se povsod v zahodnih družbah spreminja družinsko življenje. Prihaja do razkroja tradicionalnih družinskih oblik in do širše definicije družinskega življenja. Lahko rečemo, da so v veljavi dokaj ozke definicije družine, ki pa postajajo neustrezne.

življenja, ki jasno kažejo na to, da se družine odmikajo od modernega modela nuklearne družine kot neolokalne skupnosti, sestavljene iz heteroseksualnih poročenih parov z otroki. Trendi spreminjanja v Sloveniji so po ugotovitvah v vseh segmentih enaki ali podobni tistim v zahodnih družbah (Švab 2006). Spremembe se odražajo v današnjih odzivih na sprejemanje in spreminjanje zakonov, ki vključujejo družino. Trenutno smo priča zbiranja podpisov za referendum o družinskem zakoniku.

Sestavljene ali reorganizirane družine niso nove oblike družinskega življenja, saj jih poznajo tako rekoč vse kulture skozi zgodovino. Posamezniki v sestavljenih družinah prevzemajo vlogo socialnih staršev in s tem čustvene, ekonomske in vzgojne starševske funkcije.

Namen družinske politike je izboljšati kvaliteto življenja družin. Od tipa države blaginje² oz. širše sistema blaginje v državi pa so odvisni prerazdelitveni ukrepi ekonomske, družinske in socialne politike kot tudi to, ali bodo prevladovali univerzalni ali selektivni ukrepi.

Države se tako glede na ukrepe družinske politike oziroma širše državno skrb in vmešavanje v družinske zadeve med seboj močno razlikujejo, kar je pogojeno s tipom sistema blaginje, ki se je v posameznih državah vzpostavil skozi zgodovinski razvoj.

Literatura:

- Švab, A. (2001): Družina: od modernosti k postmodernosti. Ljubljana: Znanstveno in publicistično središče.
- Švab, A. (2006): Družinske spremembe. V Rener, T., Sedmak, M., Švab, A., Urek, M.: Družine in družinsko življenje v Sloveniji. Koper: Univerza na Primorskem, Znanstveno-raziskovalno središče, Založba Annales: Zgodovinsko društvo za južno Primorsko.

¹Podatke o družinah za stanje 1. 1. 2011 smo v Sloveniji pripravili tudi v skladu z Uredbo (ES) št. 763/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. julija 2008 o popisih prebivalstva in stanovanj (Uradni list Evropske unije L 218/14, 13. avgust 2008).

²Gre za širši koncept od koncepta tipov/režimov države blaginje (Esping-Andersen 1990). Sfera države predstavlja zgolj del sistema blaginje, katerega sestavni del sta še sfera trga in sfera civilne družbe in skupnosti. V okviru sistema blaginje je sfera države operacionalizirana z javnimi neprofitnimi organizacijami kot producentkami dobrin in storitev z obveznimi in nacionalnimi sistemi socialnih zavarovanj in s shemami socialnih pomoči. Sfera trga se nanaša na zasebne profitne organizacije kot producentke kolektivnih dobrin in storitev in zasebne zavarovalne sheme. Sfera civilne družbe sestavljajo zasebne neprofitne organizacije ali pri nas bolj uveljavljen termin nevladne organizacije, sfero skupnosti pa neformalna socialna omrežja (predvsem družina in sorodstvo), v okviru katerih poteka skrb za socialno varnost in blaginjo njihovih članov (Kolarič in dr. 2002: 55).

Varnost in zdravje pri delu

Andrej Špiler, VEP svetovanje

Po dvanajstih letih smo dobili nov Zakon o varnosti in zdravju pri delu, ki je pričel veljati 3. decembra 2011. Kaj je bilo glavno vodilo za vlado, da je predlagala spremembo zakona, je težko reči, zagotovo pa smo morali zakon v določenem delu prilagoditi evropskim smernicam na področju varnosti in zdravja pri delu. Prehodni zakon je zanemarjal področje zdravja pri delu, odsotnosti z dela zaradi poškodb in zdravstvenih obolenj, povezanih z delom, pa nas stanejo preveč. Seveda pa so pri spremembi zakona svoj piskrček pridali še razni interesni lobiji, ki zakonu ne dajejo tiste vsebine in teže, s katero bi bila zadovoljna večina strokovne javnosti.

Ne glede na moje uvodno razmišljanje pa se vedno več ljudi zaveda, da sta varnost je zdravje veliki dobrini, posebno takrat, ko prideš k zdravniku in v čakalnici ob lastnih bolečinah poslušas še druge, kaj jih boli in kaj jih še bo bolelo.

Eden od pomembnih kazalcev, da država namenja varnosti večji pomen, so zagotovo

Nadaljevanje na str. 24

stroški, ki v Sloveniji nastajajo zaradi poškodb in obolenj v zvezi z delom. Ocena je, da na letni ravni izgubimo med 500 in 800 milijoni evrov. To pa je številka, ob kateri nobeden ne more biti ravnodušen. Če to predstavim malo drugače, to pomeni, da na vsakega zaposlenega v Sloveniji izgubimo okoli 1.000 evrov. Na vsakega Slovenca, če posplošimo, tudi vas, ki sedaj berete ta članek, vsak dan v letu nekoristno zapravimo en evro.

Glavne novice in poudarki, ki jih prinaša zakon, so:

- promocija zdravja;
- dosledna prepoved alkohola, drog ali drugih prepovedanih substanc na delovnem mestu;
- načrtovanje varnosti;
- medsebojno sodelovanje in obveščanje med delodajalci in delavci;
- vzgoja in izobraževanje iz varnosti na univerzah in v vseh šolah na vseh stopnjah;
- usposabljanje mora biti prilagojeno posebnostim delovnega mesta;
- pravilna uporaba osebne varovalne in druge opreme, namenjene varnosti;
- varnost pred nasiljem tretjih oseb;
- poenostavitev določenih dejanj v zvezi z izjavo o varnosti in oceno tveganja za samozaposlene;
- višje kazni za neizvajanje varnosti.

Sprejetje novega zakona ne bo samo po sebi povečalo naše varnosti. Bolj dosledna zakonodaja je le eno od orodij za lažje doseganje varnosti. Za svojo varnost boste največ storili sami, če boste prepoznali tveganje, nevarnosti pri delu in potem izvajali ukrepe za odpravo oziroma za zmanjšanje teh nevarnosti. Če povem bolj preprosto, ni dovolj, da je npr. voznik traktorja usposobljen, da je trezen, da je traktor tehnično brezhiben, da ima varnostno kabino, da ima vgrajen varnostni pas za voznika. Šele ko se voznik s pasom pripne na sedež, izvede ukrep, s katerim je povečal svojo varnost. Premalo je, da je delavec priden, hiter, ubogljiv, natančen ..., da ima na razpolago varnostno opremo, temveč je pomembno, da pri delu razmišlja o varnosti in izvaja varnostne ukrepe ter uporablja osebno varovalno opremo. Vsak se mora pred pričetkom dela vprašati, katera nevarnost za poškodbe in zdravje mu pri izvajanju nameravanega dela preti. Ko prepozna nevarnosti, pa mora takoj začeti z izvajanjem varnostnih ukrepov. Za svojo varnost lahko največ stori vsak sam.

Poglejte se v ogledalo in videli boste osebo, ki je zadolžena za vašo varnost. Pa srečno in varno v letu 2012 vam želimo!

Moji spomini

Milan Razdevšek

Franček Lasbaher

Samozaložba je pogumen korak, ker pomeni, da mora pisec prevzeti stroške natisa in morebitne prodaje, čeprav je današnji tisk bistveno cenejši kot kdajkoli prej. Vsekakor gre Milanu Razdevšku vse priznanje, ker se je za to odločil in nam omogočil zgodovinsko zanimivo življenjepisno branje, ob tem pa tudi takšno, ki je dovolj pomembno za mestno zgodovino Slovenj Gradca, sploh za njen zdravstveni del zaradi njegove 40-letne delovne dobe v bolnišnici ter za še daljše, zares prizadevno delovanje v športni in družbeni zgodovini mesta.

Celotno vsebino je razporedil v 27 vsebinskih sklopov, ki prispevajo svoje k dobri preglednosti knjižice. Začetni korak nas smotno pripelje v Ponikvo pri Žalcu, kjer se je Milan na srednje veliki kmečki domačiji rodil julija 1924. Kot 6-letnik je bil vpisan v šolo v zadnjem letu veljave avstrijskega šolskega zakona, saj so zatem po jugoslovanskem zakonu v 1. razred vpisovali sedemletnike. Leta 1942 je dobil poziv okupatorske nemške oblasti za vstop v predvojaško, v resnici pa že v pretežno vojaško usposabljanje. Konec leta 1942 je bil v Nemčiji vključen v tankovsko enoto in sredi leta 1943 je bil, devetnajstletnik, že na ruski fronti v kleščah največje vojaške bitke vseh časov, pri Kursku, v spopadu s po tri tisoč tankov na vsaki strani. Kmalu se je izkazalo, da je sovjetska vojaška tehnika boljša od nemške tako s tanki kakor »s strašnim novim orožjem raketnimi katjušami« ter pod maršalom Žukovom tudi z najsposobnejšim vojaškim poveljstvom. Tako so nemški vojaki že tam spoznali, da je Hitlerjev rajh obsojen na propad. V kurski bitki je bil Milan Razdevšek na začetku julija 1943 hudo ranjen in pričelo se je njegovo polletno zdravljenje po nemških vojaških bolnišnicah, dokler ni sredi decembra smel oditi domov na »ozdravitveni dopust – Genesungsurlaub«.

Doma se je kmalu pridružil osvobodilnemu gibanju in po nekaterih uspešnih terenskih obveščevalnih nalogah se je v začetku leta 1944 v znameniti partizanski 14. diviziji pričelo njegovo sodelovanje v sklepnem delu slovenske borbe za osvoboditev. Kot oficir partizanske vojske je bil demobiliziran

leta 1946, januarja 1947 pa se je zaposlil na skupnem koroškem okraju Prevalje. Na začetku leta 1949 je nastopil upravno službo v slovenjeograški bolnišnici in se vpisal v tukajšnjo nižjo gimnazijo. V bolnišnici so pod njegovim vodstvom najprej zatrli podgane, ki so dobesedno vladale v vseh prostorih, tudi v shrambah in ambulantah. Sledila so prizadevanja za gradnjo nove bolnišnice, ki so jo podprle vse koroške občine, pa tudi velenjska in velik del Savinjske doline. Študij je lahko nadaljeval šele precej pozneje na višji pravni šoli v Mariboru, kjer si je z diplomom leta 1967 pridobil poklicni naziv pravnik. Pomemben korak v kadrovskem razvoju koroškega zdravstva je bila ustanovitev srednje zdravstvene šole leta 1974, ki jo je bolnišnica predvsem z osebnim prizadevanjem dr. Jurija Simonitija odločilno podprla. Vključil je še opis vrste zanimivih dogodkov, tudi poroko 1948 in pretresljivo pomanjkanje penicilina v začetnem obdobju dobav, zaradi česar je morala umreti partizanska soborka z avstrijske Koroške. V zvezi s penicilinom je tudi zapis, da so v bolnišnici spoznali, da ga kot nadomestek lahko občasno zamenja slovenski teran, tako da so se za nekaj let povezali z velikim pridelovalcem na našem Krasu. Tu je dragocen zapis o bolnišničnem zdravljenju pisatelja Ksaverja Meška leta 1961. Da je bolnišnični delavec Jože Tisnikar bil že jugoslovansko priznan slikar, je Razdevšek zvedel ob obisku njegovega beograjskega založnika Nebojša Tomaševića na začetku 70. let. Sklepni del je namenjen avtorjevi širši dejavnosti v občini Slovenj Gradec zlasti v telesni kulturi oziroma pri gradnji mestne športne dvorane. Sklepno poglavje 'Setev in žetev' namenja pisec predvsem zasluženim priznanjem, ki jih za svoje življenjsko delo prejema tudi v novejšem obdobju, v katerem se približuje častitljivi starosti devetdesetih let. V bežnem povzetku se zahvaljuje vsem, ki so mu pri pisanju stali ob strani in mu bili v oporo. Svoj povzetek je v 'Besedi o avtorju in knjigi' dodal še profesor Jože Potočnik.

V senci dedijeve hruške

Janez Jurič

Milena J. Cigler

Janez Jurič - Vančy bi moral biti predsednik države! To sem pomislila v soboto zvečer, ko sem spoznala, da ima za to vse kvalitete. Ima zdravo kmečko pamet, zna biti odločen, ko je treba, ljubi naravo in okolje in svojo družino in ljudi na splošno.

V soboto, 14. januarja 2012, ko je predstavil svoj prvenec, svojo knjigo V senci dedijeve hruške, se je v Dvorcu Bukovje namreč trlo ljudi. Kaj takega v tridesetih letih, odkar hodim na predstavitve knjig, še nisem videla. Da je nekdo tako priljubljen, da pridejo ljudje z vseh vetrov in se veselijo njegovih zgodb, ki so pogosto šegave kot on, to moraš doživeti, sicer ne bi verjel. O njegovih kvalitetah ni zmanjkalo besed županji Marijani Cigala, ki iskreno podpira ustvarjalnost, in nadvse ceni Vančyjevo delo v občini Dravograd.

Vančy se ob dajanju avtogramov niti uستي ni utegnil ...

Knjigo so izdali pri Novih obzorjih, d. o. o., Ljubljana, navzoč je bil tudi njihov predstavnik, dr. Božo Predalič. Ilustrator je bil Milan Pongrac, besedila pa je lektoriral Marijan Mikic.

Vsa pohvala Vančyjevi družini, ki je z obilico ljubezni in predanosti do Vančyja poskrbela za družabni del večera. Vse je bilo resnično popolno!

Vančy, čestitamo ti tudi vsi tvoji prijatelji iz »Besede«!

poloplus
www.varjenje.net

PRODAJNA AKCIJA VARJENJE

GYS
MADE IN FRANCE
SINCE 1964

Inverterski varilni aparat GYSMI 165

250,00€

Inverterski varilni aparat
Varjenje z elektrodami 1,6 do 4mm, TIG z dotikom
Digitalni prikaz varilnih parametrov
Funkcije proti zlepljanju elektrod Hot Start, Arc Force, Lift Arc
Možno varjenje z zahtevnimi elektrodami (EVB)
Napajanje: 230V/50Hz - 16A
Dimenzije: 420x170x370mm
Varilni tok: I=10 - 160A
* V opremo spada kovček, držalo elektrod, masa kabel, pas.

Inverterski pulzni varilni aparat GYSMI TIG 167HF DC

625,00€

Omogoča elektro varjenje, visokofrekvenčni brezkontaktni vžig.
Funkcije: Hot Start, Anti sticking, Arc force, 2 in 4 taktno delovanje.
Omogoča varjenje visokolegiranih in nerjavečih inox jekel ter aluminija (GYSMI 207 AC/DC)
Odkljuje ga močan in stabilen oblik in dolgotrajno delovanje brez pregrevanja.
Napajanje: 230V/16A
* v ceno je vključeno: aparat, gorilnik TIG s priborom, masa kabel s stezaliko, držalo elektrod MMA).

Inverterski pulzni varilni aparat GYSMI TIG 207HF AC/DC

1.080,00€

MIG-MAG varilni aparat DUOGYS AUTO SYNERGIC
Sinergijski varilni aparat omogoča avtomatski optimalni pomik žice glede na predhodno izbran tip in debelino varilne žice. Omogoča varjenje jekla, nerjavečih inox jekel, aluminija ter MIG lotanje avtomobilskih pločevin z CuSi in CuAl varilno žico.
V opremo je vključeno:
1 gorilnik z vgrajenim pogonom za varilno žico AISI15, AISI12 ali Inox
1 gorilnik za jeklo, inox, CuSi ali CuAl
1 gorilnik za aluminij (AGS)
Napajanje: 400V/10A
Območje varilnega toka: 15-205A (60%@130A)
Dimenzije L x W x H : 600 x 900 x 900 mm
Teža: 72 kg

Posebno primeren za delo v karoserijskih delavnicah

V ceno je vključeno: aparat, 3x gorilnik in masa kabel.

67,00€

AVTOMATSKA VARILNA MASKA LCD VISION 9/13
Nastavitev zatemnitvenosti 9>13
Nastavitev občutljivosti
Nastavitev zamika
Število senzorjev: 2
Hitrost zatemnitve: 0,1ms
Območje varilnega toka: 25>400A
Vidno polje: 92x42mm
Teža: 420g

99,00€

AVTOMATSKA VARILNA MASKA LCD EXPERT 9/13
Nastavitev zatemnitvenosti 9>13
Nastavitev občutljivosti
Nastavitev zamika
Število senzorjev: 2
Hitrost zatemnitve: 0,04ms
Območje varilnega toka: 3>400A
Vidno polje: 97x47,5mm
Teža: 430g

1.460,00€

Cene ne vsebujejo DDV.

Mikro Polo d.o.o. Zagrebška cesta 22, SI-2000 Maribor, prodaja@poloplus.net, Tel.: 02 6143 317, Fax: 02 6143 329

Polje, kdo bo tebe ljubil ...

Anton Šumah

5. maj 1950–16. november 2011

Bilo je novembrsko sredino jutro. Sonce je že kazalo svoje žarke izza megle, drevje je bilo odeto v ivje, dan se je začel kot v pravljici, ki pa ni trajala dolgo. Naenkrat je na dan prišla novica, da je v prometni nesreči tragično preminil dragi mož, oče, dedi, sin in brat Anton Šumah, po domače Končev Tonč.

Tonču je zibel stekla na strmi Končevi domačiji kot tretjemu od devetih otrok. Rodil se je mami Ani in očetu Ludviku. Skupaj z brati in sestrami je svoje otroštvo in šolanje preživel na Razborju, po končani osnovni šoli pa se je odločil, da si bo za svoj kos kruha poiskal službo. Delo je dobil v šoštanjski Lesni, a ne za dolgo. Bil je ljubitelj narave in zelenega gozda, zato se je odločil za delo na Gozdnem gospodarstvu Slovenj Gradec.

Svojo življenjsko sopotnico je Tonč našel kar v domačem kraju. S Prevolnikovo Ivico sta se poročila leta 1977. S prvorojenima Andrejo in Matejo je mlada družina živela na ženinem domu, septembra 1982 pa je na Končevi domačiji strela ubila očeta in za novega gospodarja so izbrali Tonča. Ta se je z mlado družino vrnil v domače gnezdo, kjer sta se rodila še Tonček in Darinka.

Tonč je poleg službe pridno delal in ustvarjal na domačiji, pri čemer mu je bila v veliko pomoč žena Ivica, kljub obilici dela pa je našel še čas za lovstvo. Ko je zaradi viška delovne sile ostal brez službe, je bil nekaj časa kar izgubljen. Nekaj mu je manjkalo, in to je bila prav gozdna družina, saj je zelo rad delal. Svojo željo po druženju in vonju gozda je izpolnil v zeleni bratovščini, ni pa bil le lovec, tudi gasilec je bil in član Zveze borcev, kjer je bil praporščak, član Rdečega križa in društev invalidov in upokoencev. Zaradi vestnosti in marljivosti so ga krajanje izbrali za predsednika Pokopališkega odbora Razbor. Z vsem spoštovanjem je skrbel za dostojno urejeno pokopališče in okolico. Tudi na novo zgrajeno mrliško vežico ni nikoli pozabil.

Otroci so počasi odrasčali in si začeli spletati svoja gnezda. Oče je bil nanje zelo ponosen. V veliko veselje so mu bili vnuki Tanja, Matej, nato Klemen in Blaž, le tistega, s katerim bi preživel največ prostega časa, dedi žal ni ukaal. Domačijo je prevzel sin Tonček, ki bo z življenjsko sopotnico Natašo pridno in vestno nadaljeval očetovo delo.

Krajanje Razborja smo mu za vse zelo hvaležni in ohranili ga bomo v lepem spominu.

Tonč, hvala ti za vse, kar si dobrega storil za svoje domače in vse krajanje. Naj ti bo lahka zemlja domača. Počivaj v miru!

Nečakinja Sonja

ZAHVALA

**Končale z delom pridne so roke,
ugasnilo zlato je srce,
nam pa ostal je le spomin na dni,
ko skupaj srečni smo bili.**

Ob tragični izgubi našega dragega moža, očeta, dedka, sina in brata Antona Šumaha, p. d. Končevega, iz Spodnjega Razborja 53, se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem. Hvala Dragici Plaznik in Veri Lenart, Antonu in Ivanki Balant, Ivu Kotniku, Kavnikovim in vsem, ki ste nam stali ob strani v najtežjih trenutkih bolečine.

Hvala vsem za izrečena sožalja, darovane sveče in svete maše. Iskrena hvala reševalcem, dr. Ervinu Pečniku, duhovniku Leopoldu Koratu, lovčemu LD Podgorje, govornikom Marku Golobu in Marjani Kotnik, cerkvenemu pevskemu zboru Razbor, praporščakom, pogrebni službi Jerneja Zaveršnika in izvajalcu Tišine.

Zalujoči: žena Ivica, otroci Andreja in Mateja z družinama, Tonček z Natašo, Darinka z Matejem, mama ter bratje in sestre z družinami

Matjaž Knez

1975–2011

So trenutki, ko se v žalosti še sonce skriva za oblaki. Sivina in turobnost sta se naselili v naša srca v trenutkih poslavljanja od mladeniča, pred katerim je življenje šele začelo razkrivati svoje najlepše strani. Čeprav so prijatelji in znanci vedeli, da je zahrbtna bolezen ogrozila zdravje Matjaža Kneza, so

verjeli in upali, da bo vendarle okrevale, in v ozdravitve so trdno verjeli njegovi najdražji. Pred njegovimi očmi bo še dolgo ostajala Matjaževa podoba. Spomin bo poplesaval v njihovih mislih in kar slišali bodo njegove besede, polne optimizma: »Saj me bodo še pozdravili.« Res je ob močni volji do življenja v to verjel do poslednjega diha. Bolezen pa mu ni prizanašala in težave z dihanjem so ga v pripeljale v slovenjegraško bolnišnico. Že v naslednjem jutru je v njej smrt prekinila Matjaževu trpljenje ob vse močnejših bolečinah. Šele 36. jesen mu je v tem mesecu odmerilo življenje, saj se je v slovenjegraški bolnišnici rodil 5. novembra 1975. Ob skrbnih starših je v Vuzenici preživel prijetno otroštvo. Tudi osnovno šolo, kamor je rad hodil in kjer je pridno brskal po učbenikih, je obiskoval v rojstnem kraju. Za igranje, še posebej z bratom Danilom, je pogosto našel čas. Ob slovesu od šolskih klopi želje po znanju Matjaž ni obesil na klin. Na Ravnah je zato obiskoval šolo strojništva, študij pa nadaljeval na fakulteti v Mariboru. Inženir strojništva je bil na svojo izobrazbo upravičeno ponosen. Po očetu Kristjanu, uspešnemu avtoprevozniku, se je veselja do tega poklica hitro nalezle. Postal je samostojni podjetnik in uspešno ter s polno mero veselja je prevzel krmilo očetovega tovornjaka. Takšnega predanega voznika smo desetletja spoznavali tudi v našem kraju. V Mislinjo ga je pripeljalo srce, saj se je zaljubil v prikupno Pečnikovo Darjo, ki je njegovi mladosti dahnila tista najlepša človeška čustva. Zaživel je v hiši svojih staršev in bil presrečen, ko sta se 13. septembra pred osmimi leti poročila. Ob vseh srečnih trenutkih, ki so bogatili harmonijo njune zakonske poti, je Matjaž skoraj pozabil na svoj edini hobi, na radioamaterstvo. Res pa sta mu rojstvi hčerke Nike in sinka Lana pomenili razkošje toplote in ljubezni in za svojo družino bi rad storil kar največ. Saj nalog uspešnega podjetnika ni zanemarjal, a še med prevozi je razmišljal o triu svojih dragih.

Bil je odprt za ljudi, vsakemu je rad pomagal, dobre volje se je v družbi rad nalezle. Posebno pozornost je rad namenjal mladim nogometašem in ob njegovem sponzorstvu se je nogometni klub še uspešneje razvijal. Za Matjaževe vrline pa se ni menila zahrbtna bolezen. Ob kraju lanskega avgusta se je razkrila na pregledu v bolnišnici v najbolj črni luči. Rak na črevesju kljub naglemu ukrepanju, za kar je poskrbela žena Darja, ni miroval. Res se je ob prvih štirih kemoterapijah pokazalo izboljšanje, a upanje mu je plahnelo ob neustavljivi širitvi bolezni. Matjaž pa ni obupal. Ker sam ni zmožal

opravljati dejavnosti, je najel delavca, a za prevoze je še vedno skrbel sam.

Poletje pa je bilo za družino poseben čas. Najbrž tudi zato, ker sta se na morju Matjaž in Darja spoznala in so valovi vedno znova šepetali o ljubezni, ju je sonce vabilo vselej v ta raj. Ob očkovem navdušenemu krmarjenju s čolnom sta v igri veselo uživala tudi Nika in Lan. Še v letošnjem juniju jim je morje zmoglo pričarati najlepše trenutke. Apartma, ki so ga kupili, da bi si življenje večkrat popepsali z obiskom morja, sta Matjaž in Darja urejala še septembra. Ob odhodu domov ga je Matjaž božal s pogledom in izrekel upanje, da bo tja še prišel. Žal so njegovo telo pretresale vse hujše bolečine, saj je bolezen posegla še po pljučih. Nad njegovim počutjem je skrbna žena Darja bdela doma, poskrbela za kisik in s svojim zdravstvenim znanjem lajšala njegove težave. Matjaž je hvaležno sprejemal tolažbo vseh svojih in bil srečen, ker nikoli ni bil sam.

Vsem njegovim, posebej ženi Darji, hčerkici Niki, sinku Lanu, mami Mariji, očetu Kristjanu, bratu Danilu, tašči Tinki, tastu Darku in vsem ostalim sorodnikom v imenu številnih prijateljev in zancev, v imenu Občine Mislinja in v svojem imenu globoko in iskreno sožalje.

Marijan Križaj

**Ni te na pragu več, ni te v hiši.
Nihče tvojega glasu ne sliši,
zato pot nas vodi tja, kjer rože cvetijo
in svečke ti v spomin gorijo.**

ZAHVALA

Z bolečino v srcu smo se poslovili od ljubečega moža, dobrega in skrbnega očka, sina, brata, zeta, strica, botra in svaka **MATJAŽA KNEZA** iz Šolske ulice 9, Mislinja.

Želimo se iskreno in iz srca zahvaliti vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, sodelavcem in znancom, ki so prišli od blizu in daleč, da so se poslednjič poslovili od našega Matjaža. Iskrena hvala osebju internega oddelka SB Slovenj Gradec in osebnemu zdravniku dr. Sergeju Rusu. Hvala župnikoma Tinetu Tajniku in Ernestu Berložniku za pogrebni obred, pevcem cerkvenega pevskega zbora Šentilj, Fantom z Graške gore, godbeniku za odigrano Tišino ter Jerneju Zaveršniku za pogrebne usluge. Hvala Marjanu Križaju za govor v imenu Občine Mislinja, Antonu Kotnik za govor v

imenu podjetja Oderpromet iz Dravograda in Benu Žvikartu za govor v imenu radioamaterjev Vuzenica.

Iskrena hvala družinam Černjak, Omerzel in Šumah za nesebično in vsestransko pomoč, sodelavcem urgentne in reševalne službe ZD Velenje, podjetju Oderpromet iz Dravograda s sodelavci, sosedom ter vsem, ki ste nam bili v oporo v najtežjih trenutkih.

Hvala vsem, ki obiskujete Matjažev grob, prižigate sveče in se ga spominjate skupaj z nami.

V srcih in v mislih bo vedno z nami!

Žena Darja, hči Nika, sin Lan, mama, ata, brat Danilo z družino, tašča, tast, ter svak Simon z družino

Slavko Krebl

1933–2011

Slavč, kot smo ga domačini radi klicali, je bil rojen materi Tereziji in očetu Ivanu maja 1933 v tistih časih v najštevilnejši mislinjski družini Kreblovih. Mislinja, pohorski gozdovi in jase, ljudje in Slavč so bili čvrsto, neločljivo povezani vseh osemindeset let njegovega nadvse plodnega življenja. Mislinja, obdana z gozdovi vse do vrhov Pohorja, je dajala možnosti zaslužka v takratnih gozdnogospodarskih in lesnopredelovalnih podjetjih. Tako je tudi Slavč tu našel svojo zaposlitev, kot velik ljubitelj narave pa je vrhunec svoje sreče doživel, ko je še kot mladenič postal lovski čuvaj gojitvenega lovišča Pohorje. Lepote Pohorja med Lovrenškimi jezери, Klopnim vrhom in Komisijo so mu postale vsakodnevne spremljevalke ob delu. To je bil svet odmaknjenosti, samotnih frat, košatih bukev, »svet, kjer trate po arniki dišijo in potčki žuborijo«, kot se je rad večkrat pohvalil med svojimi lovskimi tovariši. V tistem času se je poročil s Cestnikovo Ivanka. Kmalu se jima je rodil sin Izidor in pričela so se srečna leta družinskega življenja. To je bilo

obdobje njegove popolne izpopolnitve ciljev in želja, obdobje najsrečnejših dni njegovega življenja. A v nasprotju s prastaro naravo Pohorja, kjer se času nikamor ne mudi, kjer tisoč let vse enako šumi, drevesa enako rasto in ptički enako radostno pojo, je v cvetu mladosti leta 1963 iznenada umrla njegova družinska spremljevalka Ivanka, stara vsega 30 let. Zanj in za sina je v njunem življenju nenadoma zazijala velika praznina. Bolečina ob izgubi ljubljene žene ga je potisnila v samoto, iskal je poti novega življenja, umaknil se je vase, domačini pa smo ga le še redko srečevali zamaknjenega v svojo bolečino na mislinjskih poteh. Prej burno rastoče frate in košate bukke so zanj ostale le še boleč spomin na srečne dni. Takrat se je tudi deloma umaknil iz njemu drage Mislinje in se zaposlil v ravenski železarni, kjer so ga cenili kot dobrega delavca do upokojitve leta 1984.

Po tragični smrti žene Ivanke se je zavedel, da do smrti ne bo mogel večno samevati in žalovati nad usodo, zato si je poiskal novo življenjsko partnerico Lojzko. V zakonu se jima je leta 1967 rodila hči Tatjana. Z lastnimi rokami sta z Izidorjem zgradila hišo, ki je danes prijeten in miren dom sinovi družini. Izgubil je tudi Lojzko in leta 1975 si je ustvaril življenjsko skupnost s prijateljico Milko. Ob njej in njeni družini je preživel varno in umirjeno svoje drugo življenjsko obdobje. Breda in Žiga sta postala del njegovega tuzemskega življenja, on pa del Milkine družine. A življenje mu kljub veliki skrbi življenjske sopotnice Milke tudi tokrat ni prizanašalo. Prometna nesreča v letu 1997 mu je vzela veliko življenjskih moči, ki se mu nikoli niso več povsem povrnila.

Slavč smo poznali kot delavnega in poštenega človeka, ki je v svojem življenju moral premagati veliko hudega. Naučil nas je, kako mora človek pogumno premagovati najtežje življenjske preizkušnje, ne da bi pri tem izgubil vero vase in v svojo prihodnost. Ni imel vedno vzroka za veselje in vedrino, a nas je presenečal s svojo pripravljenostjo pomagati, s svojo nezlagano solidarnostjo, veliko človeško vrlino, ki se nam z ljudmi, kot je bil Slavč, na žalost umika v nedopustno pozabo. Čeprav mu je trdo delo pomenilo veliko, to ni bila edina njegova življenjska vrlina. Tudi narava in lov sta bila vir njegovih življenjskih moči. A tudi tu je bil obziren, saj mu je lov prej kot ubijanje pomenil prvinski, spoštljiv in ljubeč stik z naravo.

Jože Krebl

Sončna pobočja so utonila v jesensko pozabo, čez ukrivljene hrbte se plazi november z vlago in vonjem po trohnoh. S skrivenčenih vej so odpadli še zadnji listi, izpraznjeni čakajo odeje prvih ta pravih snežink.

Na naših drevesih leži še mnogo navlake, lakomno hlastanje porabniško rejenih želja, ozkosrčno tehtanje lastnih koristi, pravičniške sodbe in pozabljene obljube, zaskrbljeno pestovanje prihodnjih dni. Pomagajmo si, da bodo naše veje življenja hrapave od izkušenj dobro prestanih preizkušenj, osvobojene nepomembne navlake in greha.

V SLOVO

Jože Roženičnik

1926–2011

Kmalu bo zima. Veje dreves so gole obvisle v zraku. Rešene stare teže se lahko upogibajo in čakajo na praznično belino prvega snega. Odeja bele spokojnosti bo ustvarila občutek časovne večnosti. Vse bo skladno samo s seboj, večno, belo in negibno. Narava ne občuti samote. Samotno je le za našimi mejami, samotno le v pusti novembrski pokrajini naših src. Kolikokrat smo si segli v tople dlani, pogledali prijazno v obraz, poslušali naš človeški glas in ponudili bližino in razumevanje ... In nikoli nismo pomislili ali celo vedeli, da je morda to zadnjič. In nekega dne bomo odpluli z ladjo poslednjih dni z obale minljivosti s posadko starosti ali boleznih in izginili brez vrnitve.

V soboto, 19. novembra 2011, v jutranjih urah, ko sonce še ni razredčilo megle v dolini, je izgubil bitko za življenje in se za vedno poslovil Jože Roženičnik, vse življenje prebivalec Javorja. V globoki žalosti so se poslovili žena od moža, otroci od očeta, vnuki in pravnuki od dedija, sorodniki, sosedi in znanci. Od nas je odšel močan in čvrst mož, načelen v besedah in dejanjih.

Jože je ugledal luč sveta 16. marca 1926 v Javorju mami Frančiški in očetu Juriju. V družini je bilo sedem otrok. Otroška leta je preživel v okolici doma. Že zgodaj je moral

poprijeti za delo, vseskozi ga je spremljal kmečki način življenja, dela in tudi veselja. Javorje z Jazbino, kmetije, vse poti in steze v okolici so bili sestavni del njegovega odrasčanja. Druga svetovna vojna je kruto posegla v življenje Roženičnikove družine kakor tudi v vse ostale družine v Javorju. Zaradi sodelovanja s partizani so Jožeta in mamo zaprli v Dravogradu, sestri pa odgnali v koncentracijsko taborišče. Usoda ni bila več v njihovih rokah. Razgnana družina se je srečno sešla po končani vojni, ko se je pričel sicer težak, a svoboden čas. Jože se je zagnal v kmetijo. Domačija je počasi zaživela, še posebej ko se je Jože poročil z vrstnico, dolgoletno sošolko in skorajda sosedo Marijo Klavž – Obrovo Micko. Poročila sta se leta 1953, nakar je moral Jože še odslužiti dveletni dolg domovini. V zakonu so se rodili štirje otroci, dva poba in dve dečvi. Otroci so odrasčali in si spletali svoja gnezda. Na domačiji pa je bilo vedno veselo, ko so se zbrali vnuki in pravnuki. Dedi Jože in bica Micka sta lahko bila res srečna in vesela, saj je bila tudi njuna vez trdna, dolga in bogata. V jeseni življenja sta prejela darove življenja hvaležna za vsak skupen dan.

Jože je imel že od leta 1994 težave z zdravjem, ki pa jih je pogumno reševal. Če so bile krize premočne, se je prepustil oskrbi bolnišnice v Topolšici, vse do sobote, ko je pljučnica uničila vse napore za okrevanje.

Spoštovani Jože! vse svoje življenje, znoj, solze, radosti ste vtkali v Javorje, v svojo domačijo. Naj vam bo lahka naša Koroška gruda!

Svojci se zahvaljujejo osebju ZD Črna in bolnišnice Topolšica.

V imenu ZB za vrednote NOB Črna na Koroškem, v imenu kraja in v svojem imenu izrekam besede tolažbe vsem njegovim.

Gvido Jančar

Angela Merkač Hudopisk
29. april 1924–11. avgust 2011

Maks Merkač Hudopisk
22. september 1920–21. december 2011

V letu 2011 sta se od zemeljskega življenja poslovila Angela in Maks Merkač Hudopisk s Stražišča pri Prevaljah. Naj jima bo lahka koroška zemlja, ki sta jo neizmerno ljubila!

Angela je zrasla na Meleznikovi kmetiji na Stražišču kot rejenka, on je prišel k hiši od kmeta Čegovnika na Breznici kot gospodinjin nečak, določen za gospodarja, ker domačih otrok ni bilo. On je napravil kmetijsko šolo v Šentjurju, ona več tečajev; vzklila je ljubezen, bila so mnoga lepa skupna pota ... Toda 2. svetovna vojna je njega najprej zahtevala v nemški vojski, nato pri partizanih, kjer je 24-leten izgubil nogo. Življenje je kljub temu skušalo steči normalno s poroko, z otroki, delom na mogočni Meleznikovi kmetiji, a čez čas je vseeno morala priti pomoč. K njim se je priženil Maksov brat Folt in skupno so gospodarili še potem, ko se je Maksova družina preselila v svojo hišo; vse do prezgodnje Foltove smrti oz. dotlej, da je posestvo prevzel njegov sin Štefan. Predvsem delo je tako trdno povežalo oboje Meleznikove.

Angelino in Maksovo življenje je temeljilo na krščanskih vrednotah (njun drugi otrok od štirih je postal duhovnik) in bilo je napolnjeno z mnogimi drobnimi zadovoljstvi: s pesmijo (Maks je bil član več zborov, npr. cerkvenega na Fari in tudi soustanovitelj Šentanevskih pavrov), s čebelami (Maks velja za očeta Čebelarskega

društva Prevalje in je prejel najvišja priznanja Čebelarke zveze Slovenije), s potovanji, s tem, ko sta gledala rast svojih vnukov in pravnukov ... in pri Maksu tudi s pisanjem. S svojim kritičnim gledanjem na dogajanja se je oglašal v raznih časopisih, leta 2006, ob biserni poroki, pa je izšel njegov obsežen življenjepiš z naslovom Umiramo, o naši resnici pa bo le malokdo kaj vedel. To je temeljita samoanaliza nekega dovolj posebnega življenja, ki sta ga zakonca Merkač sklenila leta 2011 v visoki starosti v razmiku štirih mesecev.

Helena Merkač

Hvala ti, mama,
za rojstvo, življenje,
za čas, za ljubezen, skrbi.
Hvala za bisere,
stkane v trpljenju,
naj večna ti lučka gori.

Marija Gaberšek

3. december 1926–8. november 2011

V globoko žalost se je odela Gaberškova družina, ko je v torkovem popoldnevu v Slovenjgraški bolnišnici onemelo srce Marije Gaberšek z Brd. Smrt žene in mame, mamike, prababice je zarezala v našo družino. Mama je bila naš vzor, naše vodilo.

Leta 1949 se je poročila na Gaberškovo domačijo, s Francem, s katerim sta pred tremi leti praznovala 60. obletnico poroke. V zakonu se jima je rodilo pet otrok, za katere sta lepo skrbela in jih vzgajala, da nismo čutili poveljnega pomanjkanja. Spomnim se, da smo eno leto vsi otroci hodili v osnovno šolo, najstarejša v osmi razred, najmlajši pa v prvega. Pet otrok, v šolo, ko je skoraj vsak dan kdo kaj potreboval, od šolskih potrebščin do obleke in obutve. Vem, da je bilo mami velikokrat hudo, ni vedela, kje bo dobila to in ono, a je zmeraj znala obrniti tako, da je šlo. Veliko je nam otrokom šivala na roke in pletla

jopice in puloverje iz domače volne, ki jo je prej sama spredla. Spomnim se večera, ko mi je pokazala novo jopo, ki jo je pletla: »To jopico boš pa jutri imela v šolo.« Pa sem odgovorila: »O, mama, pa saj še veliko manjka, še ni dokončana.« Zjutraj pa mi je prinesla jopico, ki jo je ponoči dokončala, in rekla: »Poglej, sedaj imaš pa novo jopico.« Takih in podobnih stvari je bilo še in še, mama je imela veliko veselja z nami. In z našimi otroki, svojimi vnuki. Imela jih je neizmerno rada ter bila zaščitniška do njih, da so imeli pri njej vedno zatočišče in vedno jim dala kak evro naskrivaj. Pa sem vprašala sina, kje je dobil denar, in vedno je bil odgovor: »Mamika mi ga je dala.« Vnuki kar sami so jo klicali mamika, tako da je tudi za nas vse ostala mamika.

Mama je imela tudi sedem pravnukov, ki jih je oboževala in vedno z veseljem pričakovala ter sprejemala v svoj dom.

Pomlad na mamin vrt bo prišla in čakala, da mama pride, in sedla bo na sončna tla in jokala, ker nje ne bo. Bolečina je sveža, boli, nihče ne ve, kako skeli, ko se zavedamo, da mame več ni, da je nikoli več ne bodo videle naše oči. Ne bo stisk rok, objemov, besed. Mnogo bi jo še vprašala, a odgovora več ne bo.

A. N.

Mama je leta delala in pošteno živela in vedno bo svetla lučka, ki gori za nas. Naj ji bo lahka domača zemlja.

Hvala vsem, ki prižgete svečko in postojite ob njenem grobu ter počastite njen spomin.

Hvala ti naša draga žena, mama, mamika in prababica za vse, kar si nam dala. Ne veš kako boli, skeli, ko te tebe več ni – te ni.

Vsi njeni

Fizično zlato ali certifikat

Bernarda Dretnik,
samostojna finančna svetovalka

Na eni izmed finančnih spletnih strani sem prebrala poved, ki me je zbadla v oči zaradi naivnosti in nerazumevanja naložb v plemenite kovine in resnosti trenutne globalne finančne situacije. Zapisano je namreč, da je zelo malo verjetno, da bomo z investiranjem v zlato obogateli, vsaj v kratkem časovnem obdobju.

Vendar, časi bogatenja na kratek rok so že zdavnaj minili! Sedaj gre za ohranjanje ustvarjenega premoženja in beg pred revščino! Poglejte malo okoli sebe. V katero koli svetovno ekonomijo pogledamo danes, povsod naletimo na visoka potencialna tveganja. Gre za zelo nepredvidljiva tveganja, tveganja brez primere v dosedanji zgodovini. Nikdar v zgodovini ni bilo nakopičenih toliko potencialnih katastrof ob tako velikem številu dejansko bankrotiranih držav s propadlim finančnim sistemom, ki se ga pri življenju ohranja le s prikrivanjem informacij in s tiskanjem neskončnih količin denarja. Zato toliko težje razumem ljudi, ki s svojim premoženjem še vedno špekulirajo in se namesto k fizični obliki zlata, zaradi manjših stroškov investicije,

zatekajo k naložbenim certifikatom, ki v današnjih finančno negotovih časih predstavljajo zgolj virtualno (namišljeno) premoženje. Dobro je vedeti, da je naložbeni certifikat izvedeni finančni instrument, ki nima nobene lastne vrednosti, ampak je vezan na določen osnovni instrument (indeks, nafto, zlato, delnico, pšenico, srebro, sojo, baker ...) in kjer imetnik certifikata ni posredni solastnik kakršnega koli premoženja. Veliko imetnikov naložbenih certifikatov to vrsto tveganja preprosto ignorira ali pa nanj pozabi. V svojih rokah imajo namreč le pravico do poplačila pod določenimi pogoji, ki pa ni z ničemer izrecno zavarovana. Poleg tega ima naložba v certifikat tudi številna dodatna tveganja, kot so: možnost stečaja oziroma neizpolnitev izdajateljevih obveznosti, sprememba zakonodaje, valutno tveganje, tveganje naravnih nesreč ... In ustvarjeni dobički so obdavčeni. Čeprav vrednost naložbenega certifikata navadno sledi gibanju vrednosti osnovnega instrumenta, na katerega je vezan, pa vedno ni tako. Eden izmed lepih primerov te trditve je tudi certifikat na zlato propadle ameriške banke Bear Stearns, katerega graf je priložen. Majhni stroški, majhna varnost! Na nevarnost izvedenih vrednostnih papirjev, kamor torej spadajo tudi naložbeni certifikati, je že pred leti opozoril Warren Buffett, eden najboljših vlagateljev na svetu. Označil jih je za "orožje za množično uničevanje", ker zaradi velike soodvisnosti velikih finančnih inštitucij in prepletenosti

z medsebojnimi transakcijami nihče nima pregleda nad tem, kakšna je njihova izpostavljenost in kakšno verizno reakcijo bi lahko sprožil zlom enega izmed členov v tej verigi. Kot zanimivost naj navedem, da je glede finančnih derivatov ena izmed najbolj izpostavljenih bank tudi ena izmed najstarejših in največjih svetovnih investicijskih bank JP Morgan Chase. Njena izpostavljenost finančnim derivatom presega 400 % premoženja banke in s tem predstavlja več kot 50 % celotnega trga finančnih derivatov v Združenih državah Amerike! Vlagatelje kdaj pa kdaj skrbi glede zagotovitve varne hrambe plemenite kovine v fizični obliki po opravljeni investiciji. Zagotovo delno utemeljena skrb, a nič bolj pomembna od skrbi za avto, umetnino ali pomembne računalniške podatke, ki so lahko velikokrat vredni veliko več od naložbe posameznika v fizično zlato. Zlato je samo druga oblika denarja. Je denar z realno vrednostjo, ki z rastjo svoje vrednosti kaže na slabosti v monetarnem sistemu. In na te slabosti kaže tudi v primeru evropske denarne valute. Donosnost zlata v primerjavi z evrom kaže, da evropska papirnata denarna valuta vedno bolj izgublja na svoji kupni moči. Upam, da bodo investitorji pravočasno spoznali, da je "vrag odnesel šalo" in da je naložba v fizično zlato ena redkih naložb, s katero si lahko v današnjih časih še zaščitijo in ohranijo finančno premoženje. Ali bodo zaradi tega tudi obogateli ali pa le ne bodo obubožali, bo pokazal čas. Zagotovo pa jim v nobenem primeru ne bo žal!

Povprečni donos zlata v 10 letih v različnih valutah

Gold Price % Annual Change	Wednesday, September 21, 2011									
	USD	AUD	CAD	CHF	CNY	EUR	GBP	INR	JPY	
2002	24.7%	13.3%	22.8%	5.7%	-	6.4%	13.1%	23.9%	-	
2003	21.1%	-8.5%	0.6%	7.6%	-	1.7%	9.9%	14.8%	-	
2004	5.4%	1.4%	-2.1%	-3.5%	13.6%	-3.1%	-2.4%	0.5%	3.7%	
2005	20.0%	28.9%	15.4%	37.8%	21.3%	36.7%	33.0%	24.2%	37.6%	
2006	23.0%	12.6%	23.0%	14.2%	18.7%	10.6%	8.3%	20.8%	24.4%	
2007	30.9%	18.3%	12.1%	21.7%	23.3%	18.4%	29.2%	16.5%	22.9%	
2008	5.6%	31.3%	30.1%	-0.1%	-2.4%	10.5%	43.2%	28.8%	-14.4%	
2009	23.4%	-3.0%	5.9%	20.1%	23.6%	20.7%	12.7%	19.3%	26.8%	
2010	27.1%	13.3%	21.3%	15.4%	22.8%	37.1%	31.4%	22.3%	11.4%	
2011	26.9%	26.8%	28.2%	21.0%	23.0%	23.4%	25.6%	37.2%	18.9%	
Average	20.8%	13.4%	15.7%	14.0%	18.0%	16.2%	20.4%	20.8%	16.4%	

Verlust mit Garantie

Gold-Garantiezertifikat vs. Gold; indexiert auf Euro-Basis; 8. 11. 07 = 100

Menedžerka in prazniki

Milena J. Cigler

Prazniki so pač prazniki – prej kot slej se jih vsak naveliča, če ne zaradi drugega, zaradi suše v žepu. Tako se Mateja po kosilu zadnji dan praznikov pojavi na vratih in reče:

»Nekam bi šla! Vidve tudi?«

Brez besed prikimava.

»Kam pa, imata kakšno idejo?«

»Na Jožetov grob!« ustreli Martina.

»Ojoj, na grob, kaj ti pa je, a si z lune padla?« zavija z očmi Mateja.

»Mateja, tam sva še vedno doživeli kaj zanimivega, verjemi!«

»Gremo torej!« popusti in zakadimo se proti naši arhivski gari, ki za povrh čaka na nov del pločevine, ker ... Vsega pač ne bom povedala!

»A boš ti vozila, mama, da bova midve lahko pasli oči po okolici?«

»Naj bo,« se vdam.

Torej: zmeraj na jug in zmeraj veselo! Mi smo namreč čisto na severu. Zato bi pri nas mirno prezimoval Božiček in tudi jelenov nam ne manjka, le sani moramo še nabaviti.

Naš slavni clio žre kilometre kot za stavo, ko se Martina naenkrat spomni: »Ali smo vzele malico s seboj?«

»Ali si ubrisana, kdo pa po praznikih študira na malico?«

»Še žal vama bo!« je odločna Martina. Ona ima namreč malo jasnovidne žilice.

Ko smo na koncu alpske doline, na hribčku zagledamo ljubko cerkvico in okrog nje zidek, v okviru katerega naj bi bil grob našega prijatelja Jožeta, ampak nismo sigurne, če je to to, zato se zapeljemo na dvorišče mežnarije in župnišča in Martina gre vprašat – kogar koli že bi našla. Iz hiše se prikaže osebek moškega spola z malo manj lasmi in več kilogrami in na Martinino vprašanje, če je tu grob tega in tega nas »ozmerja«: »Babe nore, kaj iščete grobove, iščite žive dedce, kaj vas je prineslo sem?« Spogledamo se in komaj zatajimo smeh, pa jo ucvremo v avto in okrog dvorišča na drugo stran. Postavimo avto za cerkveni zid in z druge strani same iščemo grob prijatelja. Ko ga najdemo, se spomnimo, da nismo vzele nobene sveče.

»Ali vaju danes luna nosi?« se je hudovala Mateja na naju, jaz sem pa rekla, da je za okolje tako bolje, da je nimamo, Jože pa tako ve, da smo ga imele rade! Mateja na ta odgovor ne de nič, potem pa zmolimo očenaš in zdravamarijo za dušo dragega Jožeta.

»Kam pa zdaj?« vpraša Martina. »Jaz sem lačna kot volk! Ali imata vsaj kaj denarja zraven?«

Z Matejo se spogledava in vse tri planemo v smeh. Potem se jaz domislim, da tri kilometre od tod živi moj stari prijatelj, s katerim sva bila v mladih letih sošolca.

»Zanima me, kako zdaj živi,« še dodam in že zavijam v hrib, kjer z mamo živi na manjši kmetiji.

Pripeljemo se na njuno dvorišče in še ne zapustimo avta, ko zagledamo prelepo črno rjavo psico, ki stoji pri vratih hiše. »A si vidve upata ven?« vpraša Mateja. Šibka točka naše menedžerke? »Jaz si upam!« je odločna Martina. Ko pride do hišnih vrat, je njene korajže konec. Psica je ne spusti naprej. Tudi meni se zdi, da se ne bojim psov, pa tudi mene ne spusti mimo. Ko se nama pridruži še Mateja, stojimo kot sveti trije kralji in čakamo, kaj bo. »Ivan, Ivan!« zakričim v notranjost hiše. Končno se prikaže Ivan: »Kala, mirno! Lezi!« Psica ga takoj uboga.

Snidenje je prisrčno! Ivan nas je vesel, še bolj pa njegova zelo stara mama, drobna ženica na berglah. »Kako lepo, da ste prišle, drage gospe ali gospodične! Skuhala vam bom kavo!« doda vznčeno. »Mama, postrezi jim kosilo!«

Imeli so kašnate klobase in krompirjevo solato. Nam trem se je kar megllilo pred očmi od lakote. Ivan nas je posadil okoli mize: dve na klop, eno na stol, sam je sedel na čelo mize, zraven njega in ob meni na klopi pa je imela častno mesto ob mizi Kala. Mama je sedela na koncu klopi.

»A psica bo jedla z nami?« sta strahoma vprašali Martina in Mateja?«

»Ja, brez nje pri nas ni kosila!« je pripomnil Ivan. Potihoma sem se smejala, ker vem, kaj sta pretpeli menedžerka in Martina, da sta se sprijaznila s tem dejstvom. Lakota pač kola lomi, sem si mislila. A da ne boste mislili, da je psica jedla z gobcem, kje pa Ivan jo je naučil jesti z žlico v desni taci. »Kaj pa je to za ena pasma?« sem bila radovedna.

»Bavarski krvosledec! Italijani mi ponujajo zanjo deset tisoč evrov, pa je ne dam!« Ivan je hitel jesti, ker se mu je mudilo v službo, bil je namreč šofer na medkrajevni progi in je imel avtobus parkiran kar na dvorišču. Prsrčno se je poslovil od nas, ker pa je bil v stiski s časom, je pozabil psico zapreti v drugi prostor. Zato se nam je tisti dan še marsikaj dogodilo.

Ko smo pojedle, je Martina hotela na cigareto, a se je Kala ulegla k vratom in je ni spustila ven. Ivanova mama je vila roke in se jezila na Ivana, a ni pomagalo: psica je bila neizprosna. Kaj pa zdaj?

»Ne boste mogle domov, prej da pride Ivan iz službe,« je tarnala ženica. Kar naenkrat ni več potrebovala bergel ampak je lahkotno poplesavala po kuhinji. »Hvala Bogu, pa jaz enkrat ne bom sama!« Spet je kuhala kavo. Martina se ni kar tako sprijaznila s stanjem in je prižgala cigareto kar za mizo. Huje je bilo z Matejo, ki je morala na stranišče.

Psica pa je bila vztrajna in je ni spustila čez prag. Sila je pač sila in Mateja je stekla h kuhinjskemu oknu ter se pognala skozi, nakar smo zaslišali neko prašičje kruljenje: priletela je po bregu ravno divjemu merjascu pred rilec. Da bi se rešila, se je zvila v dve gubi in se skotalila navzdol ravno v blatno lužo k divjim svinjam, ki so se kopale v blatu. Z grozo sem vprašala ženico: »Kaj pa imate tu spodaj pod hišo?« »Oboro za divje svinje! A vam Ivan ni povedal?« »Ojoj, pomagati moram Mateji,« sem rekla in se tudi pognala skozi okno za njo. Zdaj sva bili že dve videti, kot bi bili na Rock Otočcu. Okoli naju pa radovedne svinje z mladiči.

»Pridi, Mateja, tam spodaj na dnu obore je potok!« sem ji rekla hrabro, čeprav me je bilo groza ledene vode. »Saj se lahko povaljava v snegu!« je bila odločna. »Tako ne bova staknili pljučnice. Potem pa kar v avto in od tod!«

»Kaj pa Martina? Jo bova pustili na cedilu? Kar tu? Morava še njo spraviti od tu!« sem vztrajala. »Naj počaka na Ivana, da preide iz službe, potem pa jo naj on pripelje domov!« »Vsaj poklicati jo morava!« Martina se ni veliko razburjala, saj sta z ženico našli skupni jezik in ko sem klical, sta ravno peli. »V redu, pridem jutri, tu je prav fino, je rekla, videla sem jo, kako kadi za mizo, srka kavo in škili proti vratom, če bi Kala slučajno zadremala.

Drugi dan je Ivan pripeljal Martino domov in povedal, da se je strokovno lotila Kale, ker ima mednarodni kinološki tečaj, in ker je edina ženska na svetu (po njegovem), ki to obvlada, jo je zaprosil za roko. Ali je pristala ali ne, boste pa izvedeli drugič!

Redar mi je pogledal skozi prste

Ivan Rus

Še škržati so bili tiho. Zenit poletja. V razbeljenem popoldanskem zraku, ki migeta kot zrak nad puščavo, se lovijo redki metulji in mušice. Vse drugo se zateče v senco in tudi tam vročina ne pojenja pod trideset stopinj. Kmetje – tisti pravi, ki živijo od svojega dela na zemlji – že mečejo puško v koruzo. Nekateri še vztrajajo in zalivajo žejne oljke, katerih plodovi so že čisto zgubani. Veliko jih je že odpadlo, poletje pač naredi svoje. Že zjutraj se odpravim v kamp Lucija, da se v morju, ki je podobno mlaki, malo osvežim. Iščem senco, a vse naokoli vidim sama porjavela telesa. V nos mi udari neprijeten vonj, ker sem, šmentana reč, stopil ravno na pasji drekec. Kri mi plane v glavo. Pri sebi se hudujem na nevestne lastnike psov. Ob obali so nameščene vrečke za odlaganje tovrstne nesnage, a kaj ko jih lastniki štirinožcev nočejo videti. Zdaj je, kar je, si mislim, pa zavoljo enega drekca se ne bom hudoval. Brž sem se spravil v vodo, da mi odplavi to nadlogo. Slana voda mi je veliko pomagala, da sem kmalu pozabil na neljubi dogodek. Ko sem poležaval po peščeni obali, sem imel oči na pecljih: sama zagorela ženska telesa, kakšne obline! Ali ni lepa zagorela

ženska najlepša roža?

Zahotelo se mi je, da ponovno skočim v vodo. Hudirja, pa me je nekaj spekle po ramenu. »Meduza!« sem si rekel. »So se ponovno pojavile?« S kamnom sem se podrgnil po mestu, kjer me je peklo. Zdaj nisem čutil več nobene bolečine. Spet sem šel lenarit v senco pod košatim borom. Ko nekaj časa tako negibno ležim, se mi prikrađe spanec. Ne vem, kako dolgo sem dremal, ko me prebudi lajež pohlevnega cucka. Vstal sem in si rekel: »Nazaj k prikolicici pojdem in si skuham kosilo.« Okoli pete ure popoldne me pokliče nečakinja, rekoč: »Stric Ivan, pridi se kopat

k Ribiču pri Seči!«

To je plaža pri gostilni Ribič. Seveda sem bil za to. Vročina še ni popustila, pot mi je tekel po obrazu. Ponovno sem se odpravil kopat in v nekaj minutah sem bil na parkirišču pri Formi vivi. Tu so razstavljene kamnite skulpture umetnikov iz domovine in iz širšega sveta. Vsa parkirna mesta so bila zasedena, zato sem parkiral kar ob cesti. Že večkrat poprej sem storil tako. Po stezi, ki je vodila mimo kampa Lucija, sem odšel na plažo. Na dogovorjenem mestu smo se dobili z nečakinjo in mojo najstarejšo sestro. Nemudoma sem se preoblekel in že sem plaval v vodi. Potem smo se veselo

ZM
ZAVAROVALNICA MARIBOR

Danes za
jutri

ZMPRIZMA osebna
zavarovanja
Več na: www.Zmprizma.si in na 080 19 20 ali na info@zav-mb.si

pomenkovali o tem in onem. Sonce je počasi zgubljalo moč. Komarji so pričeli svoj pohod in nekaj me jih je tudi pičilo. Spraševal sem se, kaj se dogaja, da se me ves dan nekaj loteva. Nečakinja sem dejal: »Ni še konec dneva, imam zle slutnje, da se bo nekaj zgodilo!«

Pospravil sem kopalniško opremo in se napotil nazaj na parkirno mesto. Že od daleč sem videl, da je nekaj zataktno za brisalce vetrobranskega stekla. Pospešil sem korak, skoraj priteknel sem do avtomobila. Tu pa mi je zastal korak, saj sem vedel, da se mi ne piše nič dobrega. S tresočo roko sem odprl pismo, ki je bilo ovito v polivinil. Prebral sem: »Javite se na sedežu redarstva, Tartinijev trg 2, Piran!« Zraven je še pisalo: »Zaradi nepravilnega parkiranja sledi globa 40 evrov in štiri kazenske točke.« Prijava je bila napisana pet minut pred mojim prihodom, zato sem moral hitro ukrepati. Upal sem, da bom našel redarja, s katerim se bom pogovoril, kako in kaj. Z avtom sem po prazni cesti odbrzel skozi Portorož do zapornice pri vhodu v Piran. Inkasantu sem plačal za vstop v mesto in mu pokazal pismo. Dal mi je parkirni listek in pripomnil: »Če bo manj kot petnajst minut, vam ne bo treba plačati.« Nisem vedel, kam naj se dam v mestu. Piran je velik in kje naj najdem redarja? Kar na slepo sem zapeljal v mesto. Pred mestno hišo ni bilo redarja, zato sem odpeljal naprej. Pri akvariju pa sem zagledal možakarja, ki je ravno vstavljal kazenski listek za brisalce vetrobranskega stekla. Vprašal sem ga, kam naj se obrnem. Vzel je moj listek in dejal: »Tega sem vam jaz napisal.« Premeril me je od pet do glave, nekaj zamomljal, nato pa izgovoril tisto znano floskulo: »Ali niste videli prometnega znaka?«

»Parkirni prostor je bil poln,« sem se skesano izgovarjal, »jaz pa sem si hotel ogledati razstavljenе eksponate, saj sem vendar s Koroškega in pot me malokdaj zanese v ta kraj.« Dodal sem še: »Samo nekaj minut sem 'grešil'!« Redar me je pogledal izpod čela in dejal: »Za danes naj vam bo, če pa vas še kdaj zalotim, da ste parkirali nepravilno, vam ne bom več pogledal skozi prste!« Strgal je opozorilni kazenski listek. Ne najdem besed, da bi opisal, kako vesel sem bil. Dal sem mu roko v znak hvaležnosti in pomislil, da so še dobri ljudje na svetu. Meni je ta gesta veliko pomenila. Nikoli več ne bom parkiral na prepovedanem mestu, raje bom šel nekaj minut dlje peš.

Edina želja

*Bo res srečno, ko vam bom želel?
Bo res uspehov polno in veselo?
Bo v novem letu vsak vse to imel?
Bo delavec imel zeleno delo?*

*Kot vsako leto bo želja preveč,
a v srcih vseh že prevladuje strah,
da sreča nas ne obišče nikdar več,
da vse, kar še stoji, se ruši v prah.*

*Edino željo jaz imam za vse,
da skupni jezik res bi našli vsi,
težave nas uničujejo naj ne,
v lepše dneve, da bi mirno šli.*

*Da lahko to ne bo, sam dobro vem,
a v srcu jaz še upanje imam,
da posijalo sonce nam bo vsem,
a kdaj bo to, se še sprašujem sam.*

Zlatko Škrubej

Voščilo za leto 2012

*Nova vlada, novo leto,
stari obrazi, ponavljajoči izrazi.
Ali lahko upamo v boljše življenje,
ali nam kdo lahko vsaj poda majhno znamenje,
ki bi označevalo,
da se bo vse slabo na boljše končalo?*

*Obljub je res veliko, preveč,
in nam navadnim ljudem je ta balast odveč.
Mi verjamemo le v svoje ljudi, ki so z nami,
ker so iskreni in se tudi zjočejo na naši rami.*

*Sami se v družinah imejmo radi,
dajmo vzgled naši veliki vladi,
da lahko le uspemo, če skupaj držimo,
popuščamo in se mirno pogovorimo.
Ne mečimo polen pod noge, saj ta sodijo v peč,
topla energija nam bo pa vsekakor všeč.*

Irma Marija Zajc

**Spoštovani ljubitelji križank,
naš sodelavec Drago
Pogorevc je izmed vseh
prejetih pravih rešitev
božično-novoletne križanke
(božično-novoletni prazniki,
darila) izžrebal tri
nagrajence, ki bodo nagrade
prejeli po pošti.**

Bon za nego stopal v salonu Tjana v Šentjanžu je bil poslan gospe **Niki Koraca** s Prečne ulice 3 v Slovenj Gradcu. **Jože Pušnik** z Gozdne poti v Slovenj Gradcu bo poslušal *Za mušter* Milana Kamnika, **Janez Ramšak** iz Spodnjega Javorja 15 v Črni pa bo prebiral zgodbe Marjana Jermana *Iz pekla*.

Čestitke vsem!

Uredništvo

Viharnik

**GOZDNO
GOSPODARSTVO
SLOVENJ GRADEC D.D.**

Izdaja:
Gozdno gospodarstvo Slovenj Gradec, d. d.
Voranečev trg 1, 2380 Slovenj Gradec

telefon: 02 88 39 480
faks: 02 88 42 684
e-mail: viharnik@gg-sg.si

Direktor:
Silvo Pritrznik

Glavna in odgovorna urednica:
Marta Krejan, prof.

Uredniški odbor:
Marta Krejan, Ida Robnik, Danijela Zaveršnik,
Saša Šuhel, Gorazd Minšek, Jože Potočnik

Lektorica:
Marta Krejan, prof.

Fotografija na naslovnici:
arhiv GG SG
(na fotografiji: trgovina LESOTEKA v Radljah)

Oblikovanje in grafična priprava:
Unigraf - Igor Senekovič, s. p., Prevalje

Tisk:
ZIP center, d. o. o., Ravne na Koroškem

Na podlagi mnenja ministrstva za informiranje z dne 30. 1. 1992 je
Viharnik proizvod informativnega značaja (tj. tarifne številke 3).

Za šalo ali zares?

Zlatko Škrubej

NAČRTI

Socialni delavec vpraša zapornika: Imate že kakšne načrte za takrat, ko boste spet na prostosti?
Zapornik prikima: Ja, ogledane imam že tri črpalke.

ODVISNO

Učiteljica pelje osnovnošolce na izlet na Bled. Na jezeru opazujejo labode. Učiteljica vpraša Tineta: Tinček, bi tudi ti hotel imeti tako dolg vrat kot labodi?

- Bi, odvisno.
- Od česa?
- Pri umivanju ne, pri kontrolki pa vsekakor.

VČASIH

Muhi se sprehajata po plešasti Otovi glavi, pa reče ena: Se spominjaš, kaj je bilo tu včasih?

- Kaj?
- Včasih sva se tu gor lahko šli skrivalnice.

NEPOTREBNA SKRIB

Mama je bila na govorilnih urah v šoli. Ko se vrne domov, reče: Uroš, tvoj razrednik pravi, da ga tvoje ocene močno skrbijo.

Uroš odvrne: Mami, kaj pa nas brigajo tuje skrbi?

ATIVE

Klemen vpraša atija: Ati, kaj jedo ribe?

- Kar najdejo.
- Kaj pa če tega ne najdejo?
- Potem pojedjo kaj drugega.

DRUŽINSKI ALBUM

Mama in hči gledata star družinski album. Hčerka vpraša: Mami, kdo je ta suhec z očali?

- To je tvoj ati, ljubica.
- Aha, kdo pa je potem ta debeluh, ki živi z nama?

TUDI NEKAJ

Pogovarjata se dva brezposelna reveža: Kako kaj živiš?

- Zelo slabo. Še malo, pa bom za golo preživetje moral postati tat.
- Ne nori, saj te bodo takoj dobili in zaprli!
- Kaj pa je to tako narobe? V zaporu me bodo vsaj oblekli, na redni hrani bom, pa še streho bom imel nad glavo ...

NIČ ČUDNEGA

Gost pripomni natakarkju: Ta postrv ni videti posebno dobro.

Natakark hladnokrvno: Nič čudnega, če je pa mrtva.

NE VEDO ŠE

Sosed ogovori Alena: Sem slišal, da si dobil sestrico. Kako pa ji je ime?

Alen skomigne: Ne vemo še, tako nerazločno govori.

PRED ZAKONOM

Prijateljici modrjeta.

- Ali tvoj boboči mož smrči med spanjem?
- Ne vem.
- Ne reci mi, da še nista bila skupaj v postelji ...
- Bila, samo da takrat ni spal.

ŠKODA

Sreča se dva igralca lota, pa reče eden: Škoda, da tvoja žena ne dela na loteriji.

- Zakaj pa?
- Pri njej menda vsak dobi.

DO NEDAVNEGA

Jože jezno reče sosedu: Zelo revni državljani postajamo.

- Res, po čem pa to sklepaš?
- Vrt so mi neznanci dodobra izropali.
- Bodi ponosen, sodeluješ z Rdečim križem in Karitasom.

SMEŠNA ZAKONODAJA

Mož bere politično obarvan časopis in reče ženi: Naše pravosodje postaja vse bolj smešno.

- Zakaj?
- Počasí se bodo morali zagovarjati tudi tisti, ki niso ničesar ukradli.

DOBRODOŠLICA

Babica je prišla na obisk in Mihec jo prvi pozdravi: Lepo, babica, da si prišla na obisk!

- Zakaj pa, ljubček?
- Očka je ravno včeraj rekel, da samo še tebe manjka.

POVRATEK

Bojan se zjutraj prebudi s hudim mačkom. Vpraša ženo: Draga, sem bil sinoči zelo glasen?

Žena jezno odvrne: Ti ne, bili pa so tisti štirje, ki so te prinesli.

MOŽ

Jure vpraša prijatelja: Kakšna je razlika med poročeno ženo in vdovo?

- Ne vem.
- Vdova vedno ve, kje je njen mož.

RAZLIČNA MNENJA

V mestu se srečata znanca: Zakaj pa hodiš s pomočjo palice?

- Prometna nesreča.
- Ali res ne moreš brez njih?
- Zdravnik pravi, da lahko, odvetnik pa trdi, da ne morem.

Nov začetek ob zaključku leta

Kristjan Pavlin, Agregat2

Lesoteka v Radljah

V decembru je v Radljah ob Dravi odprla vrata nov prodajno-servisni center z opremo za gozdarje. Nekdanje dokaj neprijazne prostore trgovine Les je nadomestila novogradnja, na katero so v družbi Gozdno gospodarstvo Slovenj Gradec lahko iz več razlogov upravičeno ponosni.

V prvi vrsti so bogatejši za prvi poslovni objekt, zgrajen po MHM (Massiv Holz Mauer) sistemu, s katerim dokazujejo, da lesena gradnja lahko konkurira najzahtevnejšim izvedbam projektov individualnega in javnega značaja. Preprosta, hitra, zanesljiva in inovativna gradnja ekonomičnih, ekološko prijaznih objektov brez oblikovnih omejitev za njihovo dejavnost pomeni velike konkurenčne prednosti in priložnosti.

Svečani dogodek je največje zadovoljstvo narisal na obrazih ekipe poslovodje Braneta Dolinška, ki je dobila novo delovno okolje in z njim neprimerno boljše pogoje za delo, prijazen ambient z veliko svetlobe pa se bo nedvomno odražal tudi v zadovoljstvu njihovih obiskovalcev.

»Uspešnost blagovne znamke je odvisna od nas, naš uspeh in zadovoljstvo pa sta odvisna od uspešnosti blagovne znamke,« je kratko predstavitev sklenil direktor Silvo Pritrznik. Desno Brane Dolinšek, poslovodja.

Tudi v notranjosti stavbe prevladuje les

»Dobili smo novo delovno okolje, ki nam daje novega zagona, nudi večjo fleksibilnost, nove možnosti in priložnosti. Okolje, ki bo ugodno vplivalo na naše počutje in učinkovitost in bo privlačno za naše obiskovalce – obrtnike, podjetnike in posameznike, ki nas potrebujejo,« je ob otvoritvi povedal poslovodja Brane Dolinšek, preden sta z direktorjem Silvom Pritrznikom prerezala slavnostni trak. Pravzaprav je tega nadomestilo manjše deblo, škarje pa motorna žaga, kar je med gosti poželo nemalo odobravanja.

Pritrznik je obiskovalce ob slavnostni priložnosti seznanil tudi novico, da se bodo enote Les in Lesni center Štajerles

z namenom večje prepoznavnosti in poslovne uspešnosti kmalu združile pod novo, skupno blagovno znamko. Ta bo izražala dolgoletno tradicijo družbe in številne prednosti, ki jih nudijo sodobna tehnološka oprema ter izkušena kadrovska zasedba, s katero Gozdno gospodarstvo Slovenj Gradec močno presega slovensko povprečje v panogi.

Blagovna znamka LESOTEKA bo povečala prepoznavnost prodajno-servisnih dejavnosti, njeno poslanstvo, vizija in cilji pa bodo še naprej temeljili na tradiciji, visoki kakovosti ponudbe ter strokovnosti in odgovornosti zaposlenih.

Šesta licitacija vrednejših sortimentov lesa

Jože Urbanč

Takoj po novoletnih praznikih so se pričele zaključne aktivnosti za izvedbo šeste dražbe lesa.

Glavna novost letošnje licitacije je sprememba prizorišča. Do sedaj smo štirikrat gostovali na letališču v Turiški vasi, enkrat pa pred Novo opremo. Tudi letos smo se pogovarjali z lastniki zemljišča na letališču, vendar se nismo uspeli dogovoriti, zato smo se obrnili na Mestno občino Slovenj Gradec, kjer so nam širokogrudno odstopili primeren **prostor, ki se nahaja med glavno cesto Slovenj Gradec–Dravograd in stavbo Preventa oziroma TUŠ-ove trgovine Cash&Carry**. Zemljišče je služilo kot parkirni prostor za kamione in je dobro utrjeno ter lahko dostopno, zato se odgovornim na Mestni občini Slovenj Gradec iskreno zahvaljujemo za razumevanje in podporo pri naših aktivnostih.

Do 17. 1. so potekali dovoz hlodovine, razvrščanje in številčenje. Sledila je priprava katalogov za zainteresirane kupce. Ti naj bi imeli možnost ogleda in priprave ponudb od 23. 1. do 3. 2. 2012.

V petek, 3. 2., bo javno odpiranje prispelih ponudb, v četrtek, 9. 2. 2012, pa bo t. i. dan odprtih vrat, ko bo možen ogled hlodovine in bodo pripravljene katalogi z vpisanimi najvišjimi doseženimi cenami.

Tudi letos organizatorji pričakujemo veliko kvalitetne hlodovine iz vseh koncev Slovenije. Želimo si dober odziv kupcev, tako da bo tudi letošnja dražba uspešna, kot so bile vse dosedanje.

Kvalitetna hlodovina prihaja z vseh koncev Slovenije

Zbiranje podatkov

»Pesem spremlja človeka vse življenje. S pesmijo slavimo rojstvo, z njo se veselimo ob obletnicah, pesem opogumlja korake na novo življenjsko pot in pesem nas pospremi tudi k počitku. Pesem bogati našega duha, nam lajša bolečino, nas osrečuje.

Alja in Bojana pesem radi deliva. V mesecu februarju, teden dni pred valentinovim, prireja **gala koncert poročne glasbe z gosti**, ki sva ga poimenovali preprosto **'Dan najlepših sanj'**.

Čaroben večer vam bova pričarali skupaj z najinimi gosti: modno oblikovalko Stanko Blatnik, violinistko Lucijo Mlakar, pianistkama Majo Kastratovik in Janjo Kresnik, tolkalistom Danilom Karlinom, napovedovalcem Dušanom Stojanovičem, manekenom Adamom Vengustom ter miss Slovenije 2009 Tino Petelin, mestno cvetličarno Langus, zlatarno Spekter, foto studiem Primafoto, frizersko mojstrico Mašo ter poročno torto podjetja Vabo, d. o. o.«

Preživite skupaj z nami
»**DAN NAJLEPŠIH SANJ**«
v Galeriji likovnih umetnosti
dne 4. februarja 2012 ob 19.30 uri

